HARB TARİHİ VESİKALARI DERGİSİ

Yıl : 9 Eylül - 1960 Sayı : 33

ATATÜRK Millî Mücadele yıllarında köylülerle hasbihal ederken

Gnkur. Basımevi
ANKARA
1 9 6 0

239

240

Devlet Nüshası

Yazı işleri :
Gnkur. Bşk.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart, Haziran, Eylûl, Aralık)
Ayları

Basım işleri :
Gnkur. Basımevi
ANKARA

Yıl : 9 | Eylûl - 1960 | Sayı : 33

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmiyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

ATATURK Millî Mücadele yıllarında köylülerle hasbihal ederken

İÇİNDEKİLER:

1. Vecizeler
2. Fihrist
3. Tarihi vesikalar ve türkçeleri

MİLLİ KÜTÜPHANE-ANKARA-1946

Gnkur. Basımevi
ANKARA
1960

241

242

Vecizeler

Kuvve-i maneviye bilhassa ilim ve iman ile âli bir surette inkişaf eder.

ATATÜRK

Vahdette ve emelde azimle ısrar eden millet, mağrur ve mütecaviz her düşmanı evvel ve ahir gurur ve tecavüzünde nadim kılabilir.

ATATÜRK

Vatanın müdafaasına ait fiilî vazifelerden daha mühim ve mübeccel vazife olamaz.

ATATÜRK

Muvaffakiyet zafer heyecanını arttırır. Heyecanla ilerliyen Ordu, Türk Ordusu ve bu Orduya komuta edenler Türk Kumandanı olursa muvaffakiyetin nisbeti o derece büyük olur.

Fevzi ÇAKMAK

Harb demek, her güçlüğü yenmek demektir.

Fevzi ÇAKMAK

TARİHÎ VESİKALAR

246

İ ç i n d e k i l e r
Sayı : 33

Vesika No.	Tarihi	Ö z e t i
816	9.12.334	Halep'te bir geçit resmi yapılacağına, İngiliz Livasının Müslimye'de kalacağına, Halep'te 3000 kişilik bir Ermeni birliğinin teşkil edileceğine ve Suriye garnizonlarına dair 2 nci Ordu K. nın E. U. Rs. ne şifresi.
817	7.12.334	İngilizlerin Ordumuz tarafından boşaltılan bölgeleri işgali tasarladıkları hakkında 2 nci Ordu K. nın E. U. Rs. ne şifresi.
818	8.12.334	817 sayılı vesikadaki bilginin E. U. Rs. nce Sadarete arzı ve Adana Vilâyetine en muktedir memurların gönderilmesi hakkında yazı.
819	8.12.334	E. U. Rs. nin 818 sayılı vesikada istenen hususatın Sadarete yazıldığına dair 2 nci Ordu K. na şifresi.
820	7.1.335	818 sayılı vesikada belirtilen Mütâreke Ahkâmına aykırı hareketlerde bulunulmıyacağına dair teminat alındığı hakkında.
821	9.12.334	Adana havalisinin tahliyesine başlanıldığı, mevsimin şiddetinden tahliyenin zamanında yapılamıyacağı, mühletin uzatılması hakkında Harbiye Nezaretinden Hariciye Nezaretine yazı.
822	.....	821 sayılı vesikaya, Hariciye Nezaretinin, icabeden teşebbüsata Ordu Kumandanlığınca geçilmesine dair verdiği cevap.
823	14.12.334	400 Fransız üniformalı askerin Dörtyol'da 12 ev bastıkları ve bir kadını yaraladıkları hakkında Sadarete yazılan yazı.
824	13.12.334	Adana'da muvakkat hükümet kurulacağına dair şayıa çıktığı ve istifa eden Valinin vazifeye devam ettiği hakkında 2 nci Ordu K. nın şifresi.
825	14.12.334	824 sayılı vesikanın aynen Sadarete sunulduğu, Adanada'da Ermeni kıyamı ve muvakkat hükümet kurulması tehlikelerinin olduğu hakkında yazı.
826	19.12.334	Halepli Cabirî zâde Salâhattin'in 400 - 500 atlı ile Cerablusa hücum ettiği, Nizip, Hülmen, Akçakoyunlu ve Anteb'i Arap Hükümetine ilhaka çalıştığı ve jandarmanın takviyesi hakkında.
827	20.12.334	2 nci Ordu K. nın Antep ve Maraş Mutasarrıflıklarınca jandarmanın takviye edileceğine dair emri.
828	19.12.334	826 sayılı vesikadaki bilginin Harbiye Nezaretine intikal ettiren ve asayişin ihlâl edilmemesi için tavassutta bulunulmasını isteyen 2 nci Ordu K. nı şifresi.
829	23.12.334	E. U. Rs. I nci Şube Md. nün Adana bölgesindeki durumu özetleyen yazısı
830	24.12.334	500 mevcutlu bir müfrezenin Mersin'e ihraç edildiği, bunun küçük bir kısmının Adana'ya gönderildiği ve Fransız işgal K. ile teati edilen teklifler.

Vesika No.	Tarihi	Özeti
831	25/26.12.334	17.12.34 tarihinden sonra Adana - Tarsus hattının güneyinde bulunacak Ordu mensubininin harb esiri sayılacağı hakkında Ordu K. nın şifresi.
832	24/25.12.334	20 nci Kolordu'dan bir Tb. un Pozantı garbine ikamesi hakkında 2 nci Ordudan Harbiye Nezaretine.
833	25.12.334	24 ncü Fırkadan bir Tb. un Pozantı'nın birkaç Km. garbine ikamesi için emir verildiği hakkında.
834	25/26.12.334	Adana Vilâyetinin tahliye edilmiş olduğuna dair 2 nci Ordu K. dan Harbiye Nezaretine.
835	28.12.334	İ'tilâf Kıt'alarının Pozantı'yı işgal etmek istedikleri, Hükümet tarafından yapılan teşebbüslerden netice alınmadığı hakkında Harbiye Nezaretinden 6 nci Orduya.
836	29.12.334	Adana'daki irtibat subayımıza yapılan kötü muamele hakkında Harbiye Nezaretine yazılan yazı.
837	31.12.334	836 sayılı vesikanın Hariciye Nezaretine görderdiğine dair tezkere.

Not :

Fihrist, açıklama mahiyetinde olduğu için ayrıca her vesikanın başına "açıklama" konmamıştır.

248

Vesika No. : 816

Şubenin Evrak No.: 2368 Tesbit tarihi: 9.12.34

Şifre

Erkânıharbiyei Umumiye Riyasetine

1. Katma'ya gelen bir İngiliz zâbiti ile bir Fransız tabibinin oradaki Ermeni muhacirleri arasında dolaşarak bazı tahkikat yaptıkları ve muhacirlerin iaşesi için Halep'ten 3500 kişilik mevad-dı iaşe gönderileceğini söyledikleri ve bunlarla cereyan aden mükâlemeden ve Katma'da bıraktıkları Müslüman Hintli zâbitle 5 neferin ifadelerinden âtideki malûmatın alındığı Katma'daki mükâleme memurumuz Erkânıharb Binbaşı Nihat Bey tarafından bildirilmiştir:

a. General Allenby gelecekmiş, İskenderun'da bulunan Fransız kuva-yı askeriyesinden bir kısmı da Halep'e muvasalat etmiş, Halep'te Allenby huzurunda bu Pazartesi günü büyük bir resmigeçit yapılacakmış. Bu hafta Halep'teki 5 nci İngiliz Süvari Fırkası İskenderun'a gidecek Halep'te yalnız Fransızlar kalacakmış. Yalnız Halep'teki İngiliz Süvari Fırkasına mensup Müslimiye'de bulunan bir İngiliz Livasının orada kalması muhtemel imiş.

Halep'de Fransızlar günlerdenberi (Lègion d'armenién) namı ile Fransız zabitanının idaresinde üçbin Ermeniden mürekkep üç tabur teşkil etmişler. Şam'da da arap zabitanı kumandasında Ermenilerden intikam taburları teşkil olunduğu haber alınmıştır.

c. İngiliz kuvasının elyevm vaz-ül ceyşi berveçh-i âti imiş:

Avusturalya süvari fırkası ile bir piyade fırkası Humus'da, Dördüncü Süvari Fırkası Şam'da, bir piyade fırkası Beyrut'ta, bir piyade fırkası ile Anzak süvari fırkası Filistin'de, İkinci Piyade Fırkası Kuneytra'da, bir piyade fırkası İsmailiye'de.

2. Havaların yağmurlu olması ve Toros şimalinde kışın şiddetle icra-yı hükmetmesi sebebiyle kara yürüyüşü yapmaya mecbur olan efradımızın zayiata düçar olmaması için yürüyüşün ufak kademelerle yapılması ve istirahat günlerinin arttırılması, bunun için de tahliye müddetinin temdidine muvafakat edilmesini İngilizlere teklif etmiştim. Bugün bu teklifime red cevabı aldım. Adana'nın tahliyesine burada mevcut en kıymetli malzememizin kurtarılmasına vesait-i mevcudenin müsaadesi derecesinde azamî faaliyetle ve kemâl-i azm-u gayretle çalışılmakta ise de mahrukat fıkdanı ve zamanın darlığı sebebiyle bir kısım malzememizin burada kalması muhtemel olduğunu arzeylerim.

İmza

E.U. I. Ş.
Dolap No. 52
Göz No. 11
Dosya No. 70

2LD

شعبه		خلاصهٔ مالی	تسوید تاریخی	۱۴/۹
شعبه‌نك اوراق نومروسی			تبییض تاریخی	
مسود			مبیض	

شعبه

الحاده حربیهٔ محرره ریاستنه

۱ — قاطعه‌یه کلمه بر انکلز ضابطی ایله بر فرانسز
لجیننك اداره‌سی ارضی و صحرای
اره‌سنده طولاشدقده بعده تحقیقات یاپلدقده
و صحرالر اقشامی ایچون حلبده اوچ بك
سیه بوزکشیلك مواد ارزاق کوندرمکلری
دیکر بولدقلرینه ایدیه مکالمه‌ده و قاطعه‌ده
راوندلری سعاده هندلی ضابطه سیه نزدیك
اجاده‌لرنده آتیه‌سی مطلوب تك آلنمه
قاطعه‌ده مکالمه مأمورلرنه اعطا بیورلمشدر
تهاد بلاط فندنه بیلدیرلمشدر :

۱ — حزل الرمی حلبده، اسکندرونه
برضانه فرانسز قوای عسکریه‌سنده برحسی ده
حلبه مراجعت ایتمه، حلبده آلدمی حلبده
بو یازیلر ایله تکرار بیورلمه یرکم کچه یاپیلمه‌جقدر.

Vesika No: 816

لوحفه حلبده کی نشتی انکلز سواری فرقه‌سی اسکندرونه کیده‌جك
حلبده یاکز فرانسز قاچ جفسه بانکز صاحبجه‌ده تهاجم ایچون انکلز
بولسنه اوراده قالسی مخمل ایسه

۶ — حلبده فرانسز کوندرمه بری (لژیون دارمینه)
نیمه فرانسز ضابطانك اداره‌سنده اولمسیله
ارمنیه مرکب اولمه طابور تشکیل ایتمشدر.
شاهده‌ده بو ضابطانی قرقمامسنده ایسه‌لرده
انتظام طابورلری تشکیل اولنمغی خواهشدر

۷ — انکلز قواسنك الیوم وضع الیشی بوجه آتی کیبه
آوستراليا سواری فرقه‌سیله بر پیاده فرقه‌سی حرکتده
درعقبی سواری فرقه‌سی شام‌ده، بر پیاده فرقه‌سی
بیروتده، بر پیاده فرقه‌سیله آنزاق سواری فرقه‌سی قیطره‌ده، بر پیاده فرقه‌سی
ایکی پیاده فرقه‌سی قیطره‌ده، بر پیاده فرقه‌سی
اسماعیلیه‌ده.

۷ — هوالر یاغمورلی اولمسی و طوردکی کالنده قیشلاق شدتلی اولمسی
ایچون سیله قره‌یوردیسی یاپلمغه مجبور اولانه افراد نیوزلاند
ضابطانه دوچار اولمسی ایچون
بوسنه اوفاقه قدرلر یاپلمسی و اتراف کوندرلمه

مسأله

ایکنجی اردوی همایون قوماندانلغی

شعبه		علاقهٔ مالی	تدوید تاریخی	
کتابچه اوراق توسیرمسی			تبییض تاریخی	
مسود			مبیض	

آیتیرلمسی ، بونك ایچوندہ نجد مدینه
تحدیدینه موافقت ایدلمسی انکلاره تکلیف
ایتمشدم بوکونه تو تکلیفمه جرأت
[illegible] نك تحدیدی بوراده
[illegible] ال قیمتی مالومزك قوتنا یله
وسائط مرهونه نا ساعده کی درجه
[illegible] عمرم وغیرتم چاپشیلمقده ایدی
[illegible] فقدانی و [illegible] دایلغی سبب
[illegible] مالومزك بوراده قالمسی محتمل
[illegible] ایدم ،

خرجی

پاشا

پاشا

فاروقاه مطبعه‌سی

١٨٠

٤٤٦

252

Vesika No. : 817

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
No.

2 nci Ordudan: Erkânıharbiyei Umumiye Riyasetine mevrut 2616 numaralı şifredir

İngilizlerin Ordumuz tarafından tahliye edilen menatıkı işgali tasmim etmekte oldukları buralarda jandarma kıt'atımızın bile kalmasına muvafakat etmiyecekleri harekâtlarından istidlâl edilmektedir. Ve Katma'ya gelen İngiliz zâbitleri oradaki memurlarımızdan Katma'yı ne vakit terkedeceklerini sormuşlar bir süvari alayı ikamesi için keşfiyatta bulunmuşlardır. Halbuki Katma ve civarına bir kuvvet ikamesine ve tahliye edilen yerlerin işgaline bir sebep görmüyorum. Böyle bir hareketle bizi şimdi bir emr-i vaki karşısında bulundurarak ve bilâhare idaresizlikleri bahane ile memurinimize de yol vererek tamamen yerleşeceklerine şüphe yoktur. Çünki bazı İngiliz zâbitlerinin bir yerin iki hâkimi olamıyacağından memurlarımızın şimdiden çekilmelerini söylemekte oldukları işidilmiştir. İngiliz kıt'atının işgal altına alacakları yerleri Anasır-ı sairenin taşkınlıkları içinde temin-i âsâyiş ve inzibat edecek muktedir ve cesur memurlarımızın pekaz bulunduğu nazari dikkate alınarak böyle bir halin vukuu bulmaması için Devletçe şimdiden teşebbüsatta bulunulması lüzumunu arzeylerim.

7 Kânunuevvel 34

2 nci Ordu Kumandanı
Mirliva
Nihat

II
8.12.34

E. U. I. Ş.
Dolap No. 49
Göz No. 3
Dosya No. 5

253

Vesika No: 817

عثمانلی دوره‌سی

شعبه

نومرو

انجمن اردو دیه . ارکاد جمعیت ریاستنه صدور ۲۶۱۶ نومرولو شیفره‌سی

انگلیزلرك اردو مرکزی ایدیلوب مناطق اشغالی تصمیم ایتدکده اولدقلری بولونوب انلر دخی
بیله قالمسنه موافقت ایدیجکلری حکومتلرینه مدلول ایدلمکده‌در . و خاطره‌سی کلمه انگلیز ضابطلری
اوراده‌کی مأمورلرینه دیه خاطرلاتمق وقت‌ده ایده‌جکلری حرکتلر بر سوء تفاهم اقامه‌سی ایچون
تشبثاتده بولنمشلردر . حالبوکه خاطره‌جی رجوانیه نوصه اقامه‌سنه دیکه ایدیلمه‌یرك اشغالنه
بر سبب کوستریلوب بویله بر حرکتلرینی شدت‌له امر و اخطار ایتمشلردر . حتی بو معامله انگلیز ضابطلرنه
بیله مأمورینه ده بول ورمه‌یرك تماماً بر شکلده شهر بولندی . حتی بو معامله انگلیز ضابطلرنه
بر یرك ایکی حاکمی اولاد حقنده مأمورلرك شدیدنه حکمداری سوء تفاهم اولدقلری ایشیدلمشدر .
انگلیز قوماندانی اشغال آلتنده آلدقلری یرلرده عناصر سائره‌نك طاشمالری ایچون تأمینات
و انضباط ایچون جد مقتضیه و حضور مأمورلرینك بیان آتیه بولنمقلری لزومنی عموماً اعلام
و حکومتلری ایچون دولچی شدیدنه تشبثاتده بولونملری لزومنی عموماً اعلام ایلدم

انجمن اردو قوماندانی
مدلول
نیاز

II
۸ - ۱۲ - ۲۶

255

Vesika No. : 818

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Erkânıharbiye Riyaseti

Şube No. 10215
Tarih-i Tesvidi: 8.12.34
Mübeyyeze konulan No. 11439

Tarih-i Tebyiz-i 9.12.34

Müstacel

Makam-ı Sâmî-i Sadaret-i Uzmâya

2 nci Ordu Kumandanlığından mevrut telgrafta İngilizlerin Ordumuz tarafından tahliye edilen menatıkı işgal etmek niyetinde bulunduklarının hareketlerinden istiqlâl olunduğu, Katma'ya bazı İngiliz zabitanının gelerek bir süvarı alayının ikamesi için yer aradıkları, ve memurlarımıza ne zaman Katma'yı terkedeceklerini sordukları, ve bazı İngiliz kıt'aatının işgal altına alacakları yerlerden anasır-ı sairenin taşkınlıkları içinde temin-i âsâyiş ve inzibat edecek muktedir ve cesur memurlarımızın pekaz bulunduğu, ve bu sebeple günün birinde idaresizliğimizi bahâne ederek Memurin ve Jandarmamızı dahi Adana mıntakasından ihraç edecekleri ilâve olunmuştur.

Vaziyyet-i hazıra sebebiyle pek ziyade kesb-i ehemmiyet eden Adana Vilâyetine Memurin-i Mülkiyeden en muktedirlerinin gönderilmesi, ve İ'tilâf mümessilleri nezdinde de Adana Vilâyetinin işgal-i askerî altına alınmasını menedecek surette ittihaz-ı teşebbüsat olunmasının icabedenlere emir buyurulması, 2 nci Orduya malûmat verilmek üzere netayic-i teşebbüsat ve icraatın Nezaret-i aciziye de iş'arı müsterhamdır. Olbapta

İmza

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

257

Vesika No. : 818

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Seferberlik Erkânıharbiye Riyaseti

Şube No. 10215
Tarih-i Tesvidi: 8.12.34
Müdeyyere konulan No. 11439

Tarih-i Tebyiz-i 9.12.34

Müstacel

Makam-ı Sâmî-i Sadaret-i Uzmâya

2 nci Ordu Kumandanlığından mevrut telgrafta İngilizlerin Ordumuz tarafından tahliye edilen mevkiin işgal etmek niyetinde bulunduklarının bazı kaynaklardan istifhâm olunduğu, Kotma'ya bazı İngiliz zabitlerinin gelerek bir evin dıvarının ölçmesi için yer aradıkları, ve memurlarının ne zaman Kotma'yı terkedeceklerini sordukları, ve bazı İngiliz kıtaatının işgal etmiş olacakları yerlerden ancak-ı aziznin tayınlarını istemiş temin-i daçrış ve inzibat edecek müstedir ve cesur memurlarının pekâ bulunduğu, ve bu sebeple çünkü bilinde idareselâhiyetini bahşe edecek Memurin ve İmdadımamın dahi Adana mıntıkasından ihraç edecekleri ilâve olunmuştur.

Vaziyet-i hazıra nebeniyle pek ziyade kesb-i ehemmiyet eden Adana Vilâyetine Memurin-i Müslimiyeden en müktedirlerinin gönderilmesi, ve İtilâf müsaadesi nezdinde de Adana Vilâyetinin işgal-i nakıl olunan olmamasın mazdecek suretle itibar-ı tepebiliset olunmamın icabedeceğe emir buyurulması, 2 nci Ordunun mutâmat vermek üzere nezaiz-i tesebbüsü ve icraatın Nazırlık-ı Celile de ifa'an müstehdemdir. Olbapta

İmzaa

Dosya No. 20
Gön No. 10
Dosya No. 21

256

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی	میفك امضاسی
شعبه نومروسی		باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی	تاریخ تبیضی
مسودینك امضاسی		شعبه	میفه‌تونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	٢٤/١٢/٨	مقام سامی صدارت عظمایه	مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسو		حضرت جلیله	مقابله تاریخی

[illegible]

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی شعبه		میضك امضاسی
شعبه نومروسی				تاریخ تبیضی
مسودینك امضاسی				میضه‌نویسلان نومروسو
تاریخ تسویدی				مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسو				مقابله تاریخی

الله الحمد منع ایده جه صورتده اعاذ تشبثه اولونمش
ایجاب ایدنلره اوبورولمی ~~موضع الطلبه~~ ~~وصول~~
انجق اردوی معلو ماده وبذلك اوزره تبلیغ تشبثات
واجب آتك نفسه عاجزی بوده اسقاطی ~~مقتضیدر~~
اولمابده

نقصه

رساله

[illegible]		[illegible]		[illegible]
[illegible]		[illegible]		[illegible]
[illegible]		[illegible]		[illegible]
[illegible]		[illegible]		[illegible]
[illegible]		[illegible]		[illegible]

Vesika No. : 819

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Erkânıharbiyei Riyaseti

Şube No. 10210
Tarih-i. Tesvidi 8.12.34

Mübeyyeze konulan
No. 11431

İkinci Ordu Kumandanlığına

Şifre : c. 7.12.34-2616

En muktedir memurinin Adana'ya i'zamı ve İngiliz işgaline mümanaat edilmesi için İ'tilâf mümessilleri nezdinde ittihaz-ı teşebbüsat olunması Makam-ı Sadarete yazılmıştır.

Ordu efrat ve zabitanından lüzumu kadarı ile Adana Jandarmasının kadrosunun ikmali ve her halde takviyesi ile neticenin iş'arı mercudur.

İmza

Şifreye tahvil ettim.
9.12.34
İmza

Dolap No. 49
Göz No. 3
Dosya No. 1

Vesika No: 819

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی	میبك امضاسی
شعبه نومروسی	١٠٤١٠	باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی	تاریخ تبیضی
مسودینك امضاسی		شعبه ٢	میف‌تونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	٨/١٢/٢٤		مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسو			مقابله تاریخی

شفره

٩- ٧/١٢/٢٤ - ٦١٦

الی مقدر مأموریت اجنبیه غربی و کفیل سفالتلو نفت
ایله تعمیر ایدیلمیش اسلاف محللری نزدنده اتخاذ تعامله
اولونمق مقام صدارته بابطه
اردو اداره‌سنه شدت لزومی دوزلا اجنبیه غربیه سفارت
بادرسنه اعلام

مخصوص

شفره

٩/١٢/٢٤

Vesika No. : 820

Babıâli
Sadaret-i Uzma
Umur-ı Mühimme Müdüriyeti
341192 Umumi
17 Hususi

Harbiye Nezaret-i Celilesine

General Allenby Ordusunun mütarakename ahkâmına muhalif harekette bulunmuyacağına dair İngiltere Fevkalâde Komiserliğince verilen teminat hakkında.

Devletlû Efendim Hazretleri

İngilizlerin Ordumuz tarafından tahliye edilen menatıkı işgal etmek niyetinde bulundukları hareketlerinden istidlâl edilmekte olduğundan ve ifadat-ı sairenin bahisle vaziyet-i hazıra sebebiyle pek ziyade kesb-i ehemmiyet eden Adana Vilâyetine memurin-i mülkiyeden en muktedirlerinin gönderilmesi ve İ'tilâf Mümessilleri nezdinde Adana Vilâyetinin işgal-i askerî altına alınmasını menedecek surette icra-yı teşebbüsat olunması lüzumuna dair Nezaret-i Celilelerinden varit olan 9 Kânunuevvel 334 tarihli ve 11439 numaralı tezkere üzerine keyfiyet Hariciye ve Dahiliye Nezaret-i Celilerine iş'ar olunmuş idi. Hariciye Nezaret-i Celilesinden alınan tezkere-i cevabiyede husus-ı mezkûr hakkında İngiltere Fevkalâde Komiserliğinin nazar-ı dikkati celbedilerek mütarekename ahkâmına mugayir harekette bulunulmaması için icabedenlere evamir-i lâzime i'tası talep olunmasına binaen mezkûr Komiserlikten cevaben gelen takrirden mevzubahs olan mevad hakkında Komiserlikçe malûmat olmadığı ve General Allenby Ordusunun mütarekename ahkâmına muhalif bir harekette bulunmasının kat'iyyen ihtimali bulunmadığı ve mezkûr ordunun tarafımızdan izhar edilen endişelere sebep olacak ahvale ictira etmiyeceği temin edilmiş ve mevaddı mebhus-i anhanın nazar-ı dikkate alındığı ve bu bapta istihsal olunacak malûmatın da atiyen bertafsil bildirileceği ilâveten beyan kılınmış olduğu inba olunmuştur Efendim. 3 Rebi-ül-ahir 337 7 Kânunusani 335

Sadrazam Namına
Müsteşar

E. U. H. Ş.
Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

257

Vesika No: 820

صدارت عظمی

حربیه نظارت جلیله سنه

امور مهمه مدیریتی
عمومی ۲۴۱۱۹۲
خصوصی ۱۷

جزائر آللینی اردوسنك متارکه نامه احکامنه مخالف حرکت بولنوب جنه دائر انگلتره قوه العاده قومیسرلکجه ویریلمه تأمینات حقنده

۱۰۸۵۲

روسیه اقلیم حضرتری انگلیزلك اردوسی طرفندن تخلیه ایلمه مناطقی اشغال ایتمك نیتنه بولندقدری حرکتلرنده استدلال ایلمکده اولدیغندن وفاداریاره دخی تحمل وضعیت حاضره سببیله یك زیاده کسب اهمیت ایدن اطه ولایتنه مأموریه مکلف دن ال مقدر لرینك کونه طیسی و ایتلاف متعلقاتی زرنده اطه ولایتنك اشغال عسکری آلتنده اولمسی منع ایده جك صورتده اجرای تشبثات اولمسی لزومنه دائر نظارت جلیله لرینه وارد اولان ۹ طانیلو تاریخلی و ۱۱۴۴۹ نومرولو تذکره و اوزرینه کیفیت خارجیه و داخله نظارت جلیله لرینه اشعار اولنمسه لری خارجیه نظارت جلیله سنه انسانه تذکره جوابیده خصوص مذکور حقنده انگلتره قوه العاده قومیسرلکنك نظر دقتی جلب ایدیلرك متارکه نامه احکامنه مغایر حرکت بولنمامسی ایچون اجابات ایتدره اوامر لازمه اعطاسی طلب اولنمشدر بناءً مذکور قومیسرلکدن جواباً کلمه تقریر موضوع بحث اولان مواد حقنده قومیسرلکجه معلومات اولدیغی وجزائر آللینی اردوسنك متارکه نامه احکامنه مخالف حرکت بولنمسنك قطعیاً احتمالی بولنمادیغی و مذکور اردونك طرفندن اطه ایلمه ایدیلمه اندیشه سی سبب اولنجه احوال اجرا ایتمه جکی تأمینه ایلمسه و مواد مجوث عنه لرك نظر دقت آلندیغی و بوبابده انحصار اولنجه معلوماتك ده آتیاً بر تفصیل بیورلمه جکی علاوه بیانه قلنمسه اولدیغی انبا اولنمشدر. اقلیم ۴ ربیع الاخر ۱۳۳۵ طانیلو تاریخلی

صدر اعظم نامنه
مستشار
امیر

۱۳۳۵

۱۷

۲۶۹

Vesika No: 821

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Erkânıharbiye Riyaseti

Şube No.: 10241
Tarih-i Tesvidi: 9.12.34

Tarih-i Tebyizi: 11.12.34
Mübeyyeze konulan
No. 11467

Gayet müstacel

Hariciye Nezaret-i Celilesine

İkinci Ordu kıtaatı bermucib-i mütareke Adana havalisini tahliyeye başlamıştır. 7.12.34'de bir Kolordunun kolbaşısı Adana garbinde diğer Kolordunun kolbaşısı Pozantı civarında idi.

Tahmin hilâfında kışın şiddetle icrayı hükmetmesi sebebiyle pek seyrek konaklardan kıtaatı istifade ettirmek mecburiyeti cüz-i tamların hem küçük ve hem de münasip mesafelerle tahrikini zaruri kılmaktadır. Aksi takdirde kıtaat-ı Osmaniye şitanın şiddetinden pek vahim zayiat verecektir.

Kıtaat Kol nihayetinin Pozantı garbine az zayiatla geçebilmesini temin için tahliyenin son tarihinin 15 Kânunusani 35 olmak üzere kabul edilmesi hususunda İ'tilâfçılar nezdinde ittihaz-ı teşebbüsat buyrulmasını rica e d e r i m. Olbapta

İmza

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی	میفنك امضاسی
شعبه نومروسی	٢٤١٠	باش قوماندانلق مركز حربیه ریاستی	تاریخ تبیغی ٢٤/١٢/٧
سودینك امضاسی		شعبه	صیفه‌قونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	٢٤/١٢/٩	قول	مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسی			مقابله تاریخی

اداکی ۱- دوقطعات برمن جبهه‌سنده آچمه حولنی
تخلیه‌یه باشلامشدر. ٢٤/١٢/٧ ده برقول
۱- دونك قول باشی اخذ ویرمك دیه حق ۱- دونك
حق باشی بو انلی جوابنده اخذ
قبیل سوقلاجی صلح امنی سیلی یاسیق اولاده
قوناقلاردن قطعاتی اسقاده ایدیرمك مجبوریتی جزوتالك
مناسب مسافه‌لرله تحریکی ضروری قلمقده در.
هلی تفصیلده قطعات عثمانیه شنالف شدنده یاخود
ضایعاته ویره‌جکدر.
قطعاته قول ایلك بولیلی عثمانیه
آ- ضایعاتك کلیه‌سنی تأمین ایچون تخلیه
قول تابعی اولان ۱- ۵ اوطه‌سنده قول ایلسی
۱۰- قانونلی - ۵ اوطه‌سنده قول ایلسی

تخلیه حلوقنه

آغاتسلیه

Vesîka No. : 822

Babıâli
Daire-i Hariciye
Kalem-i Mahsus
12685-2768

11598

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Müstaceldir.

Devletlû Efendim Hazretleri

11 Kânunuevvel 334 tarihli ve 11467 numaralı tezkere-i nezaret penahîlerine cevaptır. Şimdiye kadar edilen tecarübe nazaran İkinci Ordu cihetinde askerliğe ait vaki olacak bütün teklifat buradaki İngiliz murahhası tarafından General Allenby'ye gönderilmekte ve aldığı cevabı da bize tebliğ ile iktifa etmekte olduğu anlaşıldığından bu gibi hususat için Ordu Kumandanının bizzat mezkûr Generale müracaatla hal-li keyfiyete çalışması daha muvafık olacağı cihetle olbapta emr-u ferman hazret-i menlehülemrindir.

Hariciye Nazırı

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

274

275

Vesika No : 822

الطرف والیس آ

باب عالی
دائرهٔ خارجیه
قلم مخصوص
۱۲۶۸۵ - ۲۷۶۸

جهه نقدیات تبلیغیه

نمره ۱۱۵۹۸

شعبه

۱۸

دوننو اقم مفتش

۱۱ [illegible] تاریخلی و ۱۱۲۶۷ نومرولی تذکره نفس تبلیغاتیه جوابده شعبه قدر ایدیلدیکه تجاره نظاً ایخبار درجتی عسکریه عائد واقع اولمه بونوه تکلیفاته بولنمه‌لری ایچون مفتش [illegible] ایکنجی وظیفه‌لرنده جزال آلمانیه کونده‌یکمه و آلدیغی جوابلاره بزه تبلیغ ایله اکتفا ایتمکه اولیغی آکلاشیلمغله بوکی مفتشلرینه ایخبار و دقت اولنه‌رق بالذاته نکوه جزاله راجعله حل کیفیت ایتمشلر دها موافق اولدیغی جهتله اولبابه ارز و دقت مفتشلرینه لزوم اولنمقدر

خارجیه ناظری
مصطفی [illegible]

ارکان حربیه ۱۸

نمره
۲۷۶۸

۱۸/۱۲/۲۴

۱۰۲۴۱
۱۹ [illegible] ۱۳۳۴

صحی مقابله ۲۴/۱۲/۲۰
حقلی / ۲۴/۱۲/۲۰

276

Vesika No. : 823

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Erkânıharbiye Riyaseti

Şube No.: 10292
Tarih-i Tesvidi 14.12.34

Tarih-i Tebyizi: 14.12.34
Mübeyyeze konulan No.: 11531

Makam-ı Sâmî-i Sadâretpenahîye

11/12/34 tarihinde 3 zâbit kumandasında ekserisi yerli firarî Ermenilerden mürekkep olmak üzere Fransız askerî üniformasını lâbis 400 neferlik bir müfrezenin Dörtyol kasabasına geldikleri, 12 haneyi basarak eşya ve para gasp ve bir kadını boğazından cerh Jandarmayı kasabadan ihraç ettikleri 2 nci Ordu Kumandanlığından bildirilmiştir.

Tahliye ettiğimiz Adana Vilâyetinin işgâline İ'tilâfçıların hazırlandığını ve bu mâni olmayı temin edecek tedabirin ittihazına tarih numaralı ârizam ile istirham etmiştim. Mütarekename ahkâmına muhalif olan bu vaka hakkında teşebbüsat-ı lâzime icrasının ve bu kabil Ermeni firarilerinin işbu menatika adem-i ithalini ve memurin-i mülkiyemizle Jandarmamızın tahliye olunan mahallerde emniyetle iş görebilmelerini kâfil tedabir ittihazının teminine taallûk eden irade-i sadaretpenahileri arz-u istirham olunur.

İmza

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 11

278

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی	نمره	میفك امضاسی
شعبه نومروسی	٦٢	باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی	١٦ / ١٢	تاریخ تیفی
مسودینك امضاسی		شعبه		میفه‌نویلان نومرو
تاریخ تسویدی	٢٤/١٢/١٤			مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسو		مقام مخصوصه‌یه‌سی یه		مقابله تاریخی

١١/١٢/٢٤ تاریخنده حافظ حقی نامنده مسفره ارکان‌لری
بلی و ذاتی ایسمارلدن وکیل اولمق اوزره و اثر عمری اوزره
رابسی ٤٠٠ نفرلك برفرقه‌نك دره‌ل قصه‌سنه
کلدکلری ١٢ جانبی باجه‌یه ایسمایاره عطف
و بعده برقاری نوعاً بندن جمع ایدیلمکلری
و ایدیلمه‌سی قصه‌دن اخراج ایدیلمکلری انکی اردو حق نداشلغنه
بلدیریلسون
محله ایدیکی اخذ و ارسال ایسمالره ایلا محاکمه
حاضر بلندیغی و بوکا مانع اولمق نامه ایده جك
بلدیرلو
تدابیر اتخاذی تابع
مقابله نامه اعطاسه مخالف اولان
اعتبار اعتبار
حقوق قشمانه لرنده اجرا
بودجه
و مأموره ملکیه‌نك و ایدیلمسی محله‌ده
اوبوردلمسی
محله‌ده ایسمالره کوره تحاری کامل تدابیر
اتخاذنه
ایدیلمه‌سی
اولابیلیر

Vesika No. : 824

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
No. :

Adana'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 1781 numaralı şifredir

12/12/34 tarihli şifreye zeyildir: Adana'da hükümet-i muvakkata teşkiline dair olan şâyia üzerine bugün buranın ileri gelen ve münevverlerinden birkaç zatı celbederek böyle bir teşebbüsün netayic-i vahimesini anlattım. Mesele vilâyetin bugünkü vaziyet-i müşkile-i siyasiyesi karşısında halkı icabat-ı ahvale göre sevketmek ve tenvir etmek üzere aralarında toplandıklarını itiraf ettiler. Filhakika içlerinde bâzıları hükümet-i muvakkata fikrini dermeyan etmiş ise de ekseriyetle reddeylediklerini beyan ile teminat verdiler. Vilâyet memurin-i inzibatiyesi mevakiinin bir kısmı münhal ve bir kısmı da ilerde Hıristiyanların hedef-i taarruzu olması melhuz kimseler tarafından meşgul bulunduğu ve ordunun çekilmesi üzerine vukuu melhuz muhil-li ahvale karşı endişenâk olduklarını ve buna bir çare temennisinde bulunduklarını bildiriyorlar. Şehir dahilinde ihtiyat zâbitlerinden terhis edilmiş ve hukuk mezunu 15 efendinin vilâyetin polis müdiriyet ve komiserlik ve bazılarının da polislik vazifesiyle istihdamı düşünüldü. Vali ile görüşüp kararlaştırdık. Elyevm memurin-i inzibatiyeden tebdili lâzım gelenlerin de Dersaâdet Polis Müdüriyet-i Umumiyesi emrine izamları karargir oldu ve yarın tatbik olunacaktır. Vali istifasını vermiş olduğu halde yine memuriyetine devam edecektir. Vaziyetten emniyet hâsıl ettiğim cihetle bendeniz de karargâhımla bu gece Pozantı'ya hareket ediyorum. Yarın ve öbürgün zabitan aileleri Pozantı'ya naklolunacaktır. Malzeminin en elzemleri şimdi Kelebek istasyonuna naklolunmuş ve diğerleri de naklolunacaktır. Badehu Pozantı'ya atılacaklarını arzederim.

2 nci Ordu Kumandanı
Nihat

13 Kânunuevvel 334

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

Osmanlı Ordu-yı Hümayunu
Bağkumandanlığı Vekâleti
Şube
No. :

Adana'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 1781 numaralı yıldırıdır

12/12/34 tarihli yıldırıye zeyldir: Adana'da bulunmuş-ı muvakkate teşkilinde dört olan şayân-ı tezkire bugün burasın ilerî gelen ve müneveverlerden birkoyrat, celâdetere bayle bir teşebbüsün netîcesi-i vukûmesini onların. Meselâ vilâyetin bugünkü vekâyet-i müşkile-i siyâsiyesi bozmasında halk tonbot-ı dıvole gore sevkıtmek ve tanıyı elmek lizere ordumuzun 'olamadıklarını itimat etiler. Filhakîka icâbı de bakılan bülûmet-i muvakkata ikinci derecyon elmış ise de elsaniyetle reddeyledikleri beyan ile temamet verdiler. Vilâyet memurin-i tasrifiyesi mevkûtunun bir kısmı mülkî ve bir kısmı da derde Hürriyetulorun bedet-i tamamen olmaz mahsus kimseler tarafından mesgul bulunduğu ve ordunun çekilmesi lizerine vukuu mahsus muhtel-i olmale kaçı endişesiyle olduklarını ve bunu bir çare temenninde bulunduklarını bildiriyorlar. Çünü dahilinde bütün zâbitlerinden terkle edilmiş ve bunlı memurun 15 elendikin vilâyetin polis müdürlüyü ve komserlik ve bamlarının da polislik vezâlesiyle tatbikatı dikkatli-dir. Vali ile görüşüp tarafeyinden Elyevm memurin-i inkıbıdıyeden tebdili lâzım olan yalnızlarla de Derecedet Polis Müdürlüyü-i Umumiyesi emrine tezmilan kadar olda ve yerin tetbik olunacaktır. Vali tatlıkınız vermiş olduğu halde yine memuriyetine devam edecektir. Vazıyetten emniyet hâsıl ettiğim cihetle bendenin de korunduğumu bu gece Pozantı'ya hareket ediyorum. Yarın ve ebâdıyla tahtım altıdan Pozantı'ya nakolunacaktır. Malzemenin en ziyadesi yanı Kelebek istasyonunu nakolunmuş ve diğerleri de nakolunacaktır. Zabıtlı Pozantı ve ahlıcıyıkmı duracaktır.

2 nci Ordu Kumandanı
Nihat

12 Kânunuevvel 334

Tahlip No. 49
Cüz No. 19
Dosya No. 21

عمومی ریاست امنیت

شفه

نومره

نظر دنه : عمومی انتخابات علیه نه مورخ ۱۳۸۱ نمره لری سیده د -

۱۲ / ۱۲ / ۱۳۶۹ تاریخی سیده د دیلک : اطاره حکومت موقت تشکیل دائره لاسه
شابه اداره ریه بولوسه یوانک ایلرو کلره دشوارلرنه وتاوانلر عیب ایدن بولر برنسک
نتایج وخیمی اکلاتم مسئله دلرنک وکوتلی وضعیت نظر سیاسی قاریشوسنده خلقی
ایجابات احوال کوره سوتنمک دشوارلیک اداره ایدلرنده طولایلی قلری اکران اندیلر
فی الحقیقه ایجلرنده بعضیلری حکومت موقت نکری دیمیانه تسلیم ایده آلرتبلر رد ایلدکلری بیانه لر
نیات وبودیلر ولایت ماسوبه انضباطی مواضعلک وقسی سمحی دوشمده ایلر ده خرنلر
هدف تعرض اولسی ملحوظ کیمسه لر طرفنه مشغول بولنیغی دیردونک قطعی اداره ریه دوکی محفوظ محل
اسلیه احوال کاسی ایدیشان اولنلری دیرکاری شاهد نیسه بولنقلری بلدیریورلر.
شهر اینلنده اعتیاط ماتبلنه نرخص ایلسه و حکومت ماردوی اداره سنه انتیک دلرنه
پولیس مدیرت دتومیسالک دیمیلیک ده پولیسلک وظیفه سیدا شخصی دوشوندی
والی ایلکو دشوب ترالاشه دلر الیوم ماسوبه انضباطی ده شبهی لازم کلانلر ده دیسارت
پولیس مدیرت محمدیسی اریه اغزلری قراکر اولدی دیاریه نظیر اولنجقه - والی استعفای
ویرسه اولیعالده یه ماموریت ودیم ایده جکل - وضعیت امنیت محل ایتکم خطابه دکره
ذاتا همدیوکه بوزانلی حرکت ایدیوم یاپه دادیکوه خابطان قماندانی بوزانلی نقل
اولنجقه - مارونک اک ازملری کدی کلنک اسنا سوتنه نقل اولنسه دیکرلری دنقل اولنجقه

بعده یوزانلی آتید جقدر بعضه ایدم

۱۲ قاوس ۱۳۶۹

ایکنجی اردو قوماندانی

نجار

Vesika No. : 825

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Erkânıharbiye Riyaseti

Tarih-i tesvidi 14.12.34

Dahiliye Nezaret-i Celilesine

2 nci Ordu Kumandanlığından Adana ahvaline dair vürud eden şifre sureti merbuten takdim kılınmıştır.

Bugün Adana havalisini tehdit eden tehlikelerden birisi İ'tilâfçıların işgalidir ki bu husus hakkında makam-ı sâmi-i sadâret-i uzmâya mâruzatta bulunulmuştur.

Diğer tehlikelerden birisi de Ermeni kıyamı ve diğeri de vaziyetin buhranından istifade ederek, mevki ve nüfuz kazanmak istiyenlerin girişecekleri teşebbüsattır. 2 nci Ordu Kumandanının bahsettiği hükümet-i muvakkata, ve gazetelerde görülen Adanalıların beyannamesinde Ramazan oğullarından bahsedilmesi arzedildiği surette bu buhrandan istifade etmek istiyenlerin mevcut olduğuna delâlet ediyor.

Hükümet-i Osmaniyece Adana'da idare-i mülkiyenin ve polis ve jandarmanın gayet kuvvetli bulundurulması suretiyle bu gibi teşebbüsata mukavemet mümkün olabileceğinden muktezasının Nezaret-i Celilelerince ifası mâruzatiyle olbabta.

İmza

Dolap No. 49
Göz No. 10
Dosya No. 31

285

Vesika No: 825

مبيضك امضاسی		عثمانلی اوردوی همايونی		اوراق اوطه‌سنك نومروسی
تاريخ تبييضی		باش قوماندانلق اركان حربيه رياستی		شعبه نومروسی
مبيضه‌نك نوبلان نومروسی		شعبه ۲	[illegible]	مسوده‌نك امضاسی
مقابله‌جينك امضاسی		داخليه نظارت جليله‌سنه	١٤ / ١٢ / ٢٤	تاريخ تسويدی
مقابله تاريخی				قلم اوطه‌سنك نومروسی

[illegible]

Vesika No. : 826

Gayet mühim ve müstaceldir
Dakika tehiri caiz
değildir.

AYINTAP 19.12.34

2 nci Ordu Kumandanlığına

Halep'li Cabirî zade Selâhaddin başında topladığı Urban, Çerkes ve Türkmenlerden mürekkep dört beşyüz atlı bilmem nereden elde ettiği mitralyözlerle teçhiz ederek Cerablus'a hücum ve köprünün garp cihetini işgal eylediği gibi Nizip Nahiyesine de haber göndererek teslim olmalarını ve Şerife itaat eylemelerini talep eylemişler ise de Nizip ahalisi cevab-i red vermiştir. Maksadın Nizip ve Hülmen, Akçakoyunlu ve hattâ Ayıntap'ı alıp Arap Hükümetine ilhak ve Selâhaddin Ayntap mutasarrıfı olmak imiş. Bu gibi haberleri neşir ve ılân ile helecan-ı umumiyi tahrik etmektedir. Talimatname-i âli-i Kumandanîlerinde emir buyrulduğu üzere merkumân eşkiya güruhundan bulunduklarından ve mezkûr mıntakada 2 nci Orduya ait olduğundan bunların hemen tard ve tebdi zaruridir. Nizip'te mıkdar-ı kâfi jandarma olmadığı gibi tâbi olduğu Urfa Livası da 6 nıcı Orduya ait olduğundan fazla bir jandarma kuvveti alıp sevki cihetine gitmediğinden dolayı Urfa Jandarma Kumandanı Birecik'de mütehayyir kalmıştır. Bu heyecan-i umumiyenin teskini için bugün eşkiyanın tard ve tebîdine hasredilen ve bu vazife ile muvazzaf bulunan Maraş'taki İslâhiye Jandarma Alayının heman tahriki ile Ayıntap'taki jandarmalar ile birleştirilerek merkumanın bir anevvel Cerablus ve Akçakoyunlu'dan tard ve tebîdlerine emir verilmesini selâmet-i ve memleket namına tekrar arz ve istirham eylerim. Emr-i âlilerini de makina başında muntazır bulunduğumu arzeylerim Efendim.

19.12.34

Mutasarrıf
Celâl

Dolap No. 52
Göz No. 11
Dosya No. 4

289

Vesika No: 826

٢٦ / ١٢ / ١٩ ٥

[illegible]

جناب [illegible] قرماندانلغه

حلبلی جامعی زاده صلاح الدینه باشنده اولدیغی عرضانه . حرس و ترکمندن
ترک [illegible] سیدلیزنه آلای بیلدم نرده اولدیغنی اشیتدیکمز کبی
تحریر ایدیلن جرایله هجوم و کوروبلن غریب حرکتی اشغال ایلدیکی
تقدیرده جرایله هجوم و کوروبلن غریب حرکتی اشغال ایلدیکی
غریب باجیلره ده جه کوندرمه لری تسلیم اولمدیغی و شریف الحافظ
ایلمدیغی حلب ایلمشلرایله ده ترتیب اطاعتی جواب ردویرمشدر
مقصدلری ترتیب و هلمه ، آنجه قولونلر و حتی جناب آلوب عرب کوکتنه
اخانه و صلاح الدینه جناب متقدمی اولمه اعیسه . بوکی خبرلری نشر
واعلان ایله حلبانه عمومی تحریک ایلمشلردر . تعلیمات نامه
عالی قرماندانلرنه امر و بیورلمش اولدر . مرقومانه اشتیاق کوستردکلری
بولونمدقلرنه دقت کوستردکلری منطقه ده ایجی ایدرلر . عائد اولدیغنه بولونلر
نهایت و تبعه لری ضروریت . ترتیب ده مقدم کافی
تابع اولدیغی کبی تابع اولدیغی اوزره لوازمی ده ایجی ایدرلر
عائد اولدیغنه فصله یه قدر قوت آلوب سوق عرب
کیتدکلنه طولای اوزره قرماندانی بیرکلده متحد حالده
بو هیجانه عمومیتله تسلی ایدوب بوکونه اشتیاقات

291

[illegible]

ضد و تنقیصه [illegible] بود [illegible]
نوشته [illegible] اصلاحیه [illegible]
تحریکیله [illegible]
مرخرماتنه [illegible] اول [illegible] و [illegible] ضد و تنقیصه
امر و [illegible] سلامت [illegible]
امر شالیلغ ده [illegible] باشند.

ایلم

عصمت ابراهیم

متصرف
جلال

١٩/١٢/٢٤

292

Vesika No. : 827

402
Şifre : 2451

Maraş Mutasarrıflığına
Ayıntap Mutasarrıflığına

Maraş'taki Süvari Jandarma Alayı Maraş'ın esas jandarmasından da takviye edilerek Ayıntap Mutasarrıflığı dahilinde sarkıntılık eden Asî Urban'ı tedip için Ayıntap'ta toplanacaktır. Birecik'de Bahriye müfrezesine ait makinalı tüfeklerle jandarma alayınca celbedilerek usata karşı istimâl olunabilir.

Alayın Ayıntap'ta içtimaına kadar bu tedip hazırlığı mütecavizlere ihsas edilmiyecektir. Her iki Mutasarrıflık yekdiğeri ile bâmuhabere Alayın sür'atle celbini temin edeceklerdir. Ve fimabaad Ayıntap Mutasarrıflığı âsâyişsizliğe mâruz kaldıkça 6 ncı Orduya malûmat vererek muavenet talep eyliyecektir.

Bu emir Ayıntap ve Maraş Mutasarrıflıklarına verilmiştir. 20.12.34

İmza

Dolap No. 52
Göz No. 11
Dosya No. 4

293

[illegible]

[illegible]

[illegible]

235

Vesika No. : 828

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
Numara

Konya'da Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 241 No. lı şifredir

Ayıntap Mutasarrıflığının telgrafnamesi aynen zîrdedir.

Suret

Geçenlerde mitralyöz ile mücehhez dört beşyüz arap atlısı Cerablusa gelip orada jandarma muhafız efradını tardeyliyerek Ceraplus'u işgal eyledikleri haber alınmış idi. Bugün Elhalep karyesinden gelen bir adam yine o miktar atlı Akçakoyunlu ve Çobanbeyli istasyonlarına gelerek mezkûr istasyonları da işgal ettikleri haberini veriyor. 15 Kânunuevvel 34 ve 1015 numaralı telgraf ile arzolunan ve aynı veçhile buradaki bölükte 11 neferden başka bir kuvvet yoktur. Yaya jandarmalar da istifa ettiğinden yeniden teşkilât için çalışılıyor ise de hâsıl olmadığına ve arap atlıları, mitralyöz ile mücehhez olmalarına nazaran ne ile mukabele edileceği bilinemiyor. Dün buraya üçü mitralyözlü diğerleri yük binek olmak üzere 13 otomobille gelen İngiliz Kuvve-i seferiyesi bir Kaymakam ile bir Binbaşı hükümete gelip mezkûr binbaşının Ayıntap'ta oturması için general tarafından verildiğini, ismi Mister Melis olduğu ve kaymakam da buradaki münhedim Ermeni hanelerinin tahkikine memur olduğunu ve Halep ve Hama ve Humus'daki Ermenilerin kafile kafile iadeleri cihetine gidileceğinden vürudlarında iskân ve iaşeleriyle zaruretlerine meydan ve imkân bulunması General Makanderyyü'ce matlup olduğu böyle mşar bir taraftan İngilizler Kuvve-i seferiye ile gelip yavaş yavaş işgal ediyorlar. Diğer taraftan arap atlılarını mitralyöz ile teçhiz ederek, Ceraplus, Akçakoyunlu, Çobanbeyi cihetlerine sevkediyorlar. Bunların maksatları ne olduğu anlaşılamıyor. Gelen İngiliz Kaymakamının nazar-i dikkatini celbettim. Kendisi bir cevap veremiyeceğini söyliyerek bir mektup verilip generale vereceğini ve elinden geldiği kadar anlatacağını ve esasen bu işin bir asker işi olduğunu ve cihet-i askerîyeden bu babta icabeden makama yazılması daha münasip olacağını söyledi. Mamafih derhal Cerablus ve Akçakoyunlu vukuatlarını hikâye ederek bunun biran evvel men'ini mü'şir bir mektup verdim. Taraf-i devletlerinden de tekid buyrulması buraya her nereden olursa olsun efrad yetiştirilmesini ehemmiyetle arz ve istirham eylerim Efendim.

Ordu mülgadır. Mülga dahi olmasa Konya ve civarında Amanos şarkında tekerrür eden bu gibi vekâyie karşı ittihaz-i tedabir etmeyi ikdirarı haricinde-

dir. Altıncı Ordunun Amanos şarkındaki mıntakaya ne derece müessir olabileceğini bilemem, yalnız bu gibi vâkâyii süratle haber alarak Halep'teki İngiliz kıtaatı kumandanlığına bildirmek ve men'i esbabını temin eylemek üzere hükümetin Halep'te bir murahhasının bulunmasına ihtiyaç görüyorum. Dersaadetce de bunun teminini ve münasibinin sürat-i izamını arz ve teklif eylerim.

19 Kânunuevvel 34

2 nci Ordu Kumandanı
Nihat

1 nci Şube Müdüriyetine:

Evvelce Cerablus'ta Araplar tarafından vukua getirilen ahval 6 ncı Ordudan bildirilmiş ve keyfiyet Makam-ı Sami-i Sadarete yazılmış idi.

Yapılan siyasî teşebbüsatla müterafik olarak, ahvalin müsaadesi derecesinde de tedabir-i askerîye ittihazı tabiî olduğundan, buna müteallik muamelenin şube-i âlîlerince yapılması ve neticeden 2 nci Şubenin dahi haberdar edilmesi ricası ile takdim. 22.12.34

2 nci Şube Müdürü Namına
İmza

Bu telgrafların dahi birer sureti Makam-ı Sadarete takdim edilmiştir Efendim.
10398

Ne yapabiliz :
Takrir

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

عثمانلی امپراطورلوغی

باش قومانلانلیغی وکالتی

شعبه: قوه‌ی دائره — حربیه نظارتی جلیله‌سی — مدیریت

نومرو: ۲۴۴۱ — موزر / تشفره

عنوانه: قره‌لفنات تلغرافنامه‌سی عبارتدر.

صورتی

۱۰۳ — ۲۱ — ۱

کچیلده منالیوز ایله مجهز دزدیشور عرب ائلیسی جرائم کلوب اوراده تشدید محافظه افرادی
طرف ایدیلن جرائمی اشتمال ایلدکلری غرائب ایدی نکلدیه الحالیه قره‌سنده کلوب برادم یتنه
اوتغدار آتلی انجه‌نویلی و جوبانه یکلی اشتمالیلرنه کلدیلر نکلوب اشتمالیلرده اشتغال
ایتدکلری جزئی دیرلر. ۱۵ کانون اول ۱۰۱۵ موزر / تلغرافنامه ایله عوضلرنده و عهده‌لرنده
بولنان بیوزباشی بولوکلرنه بیشقه بر قوت یوقدر. بابا تشدید اولنه‌رق استعفا ایتدیلر یکلرنه
بوراده‌کی بلوکلره اوده بر نظردن بیشقه بر قوت یوقدر. منالیوز ایله مجهز اولمالری نظراً ایله
تشکیلنه ایچون چالیشیلیور. حال اولمقده و عرب اتلواری منالیوز ایله مجهز اولمالری نظراً ایله
مقابله ایدیلمکلری بیلمیور. بوده بوراده اوچ منالیوزلی دیکراری بولنمیوب یالنز اولمقدر. اوده اوچ
اونومبیل ایله کلوب انکره قوه سفریه‌سی یرلشمکده ایله بر یکیتلی حکومت کلوب نکلوب یکیتلیلر
عیناً اونومبیل ایله کلوب انکره قوه سفریه‌سی یرلشمکده ایله بر یکیتلی حکومت کلوب نکلوب یکیتلیلر
خانه‌لرینی تخلیه ایلمشلر. اولدیغی و حلب و حما و حمصده‌کی ارمنیلرک قافله قافله اعاده‌لری جهتنه
کیدیلمکده و دورت اسطبه و اعانه‌لری خرده‌لرنه بدایه و اسطبه یولنمش جزائر ماده‌ایدیوجه طلوب
اولدیغی بویله بر سبب طرفنده انکره قوه سفریه‌سی ایله کلوب یوسه یوسه اشتمال ایدیورلر دیکر
طرفنده عرب اتلواری منالیوز ایله مجهز ایدیلن جرائمی انجه‌نویلی و جوبانه یکلی جرائمی بوقدر ایدیورلر

عثمانلی اردو همایونی

باش قومانلانلیغی کاتبی

شعبه

نومرو

بونلرك مقصدلری نه اولدیغنی آکلاشیلمیور. کلانه انکه قاتمقامنك نظرنی جلب ایتدم
کندیسی بر جواب ویره‌جکنی سویلدی. بر مکتوب دخی یازوب جنرال دره‌جکنی والده‌نه کلدیکی قدر
آکلاتمه‌جغنی واساساً بوایشك بر عسکری ایش اولدیغی وجهنه عسکرده بولنان ایجاب ایدن مقامه
بایلمه‌سی دها مناسب اولجغنی سویلدی. معمافیه درحال جرایلس واخو نوبولی دوغمالرنی حقایه
ایدن بونك برآه‌اك منفی قسمنی مکتوب ویردم. طوز دولدرمه‌ده بالکز بوبلس دیورایه هرسنه‌ده
اولورسه اولسون افراد بشدیرلمسی انکره عرضه دخی لزوم ایلمامشدر.

اردو ملغادی ملغا رضی اولمسی قوتنه وجوده‌ندر. اماناوس ترفنك کرایه بوکی وفایه قاتمسی
اردو ملغادی انتظار تدبیر ایتمك اقتضای خارجیه‌دن. انجق اردونك اماناوس ترفنك مطلقه نه درجه مؤثر
اولدیغنی بلدیرمك یالکز بوکی وفایی رعیتك جرالرده جلب ایتمك قطعاً قوماندانلغه یلدیرمك
دخی اسباب تأمینه ایلتمادده حکومتك جلبده برخطا یوقدر. اجباری کویلرم درسعادتکه
بونك تأمینی دخی مناسبدر. رعیت اعانتی عرضه دخی تکلیف ایلمام

۱۹ کانون ثانی

انجق اردو قوماندانلغه
نهاد

۱۰۲۹٤

بوزغ شعبه مديريتنه :

اوطه جلسه سالونده توقيف وضع كلمه‌سى احوال ٦ اردوسى
ليمه‌سى وكيفيت مقامى صدارته بازلمسى ايچون .
بايلان سايى تشكيلاته ترفيع اولمق ، احوالك عدمى درجه‌سنده
تدابير عسكريه اتخاذى ضبطى اولمقدن ، بوكا متعلق معاملاتك
شعبه عالى‌نه بايلمسى وبنه دن الكى شعبه‌سنه وضع و ايدلمسى

٢٤/١٢/٢٢

شعبه مديرى معاونى

مصطفى

بوبابده قرار وضع برصورت
مقام صدارته تقديم ايدلمشدر .

١٢٩٨

II

٢٢ - ١٢ - ٢٤

بايابيلدى ...

١٢٩٨

Vesika No. : 829

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube : 1
Numara: 10398

İkinci Şubeye:

İngilizlerin talebi üzerine Adana Vilâyetindeki ordu Pozantı garbine çekilmiş ve âsâyişin muhafazası maksadiyle Ayıntap taraflarında bu maksada kâfi kuva-yı askeriyenin terk ve ikamesi üzerine vaki olan teklifimizi de İngilizler reddetmiş olmalarına nazaran artık bu mıntakaya askerî kuvvet sevki ile tedabir-i askeriye ittihazına şerait-i hazıra dahilinde imkân yoktur. Urfa Sancağına Arapların tecavüzatının men'i ve bununiçin tedabir ittihazı 6 ncı Orduya yazılmıştır. Şerait-i malûme dahilinde tahliye edilmiş olan Adana ve havalisinde bu gibi tecavüzatın men'i mezkûr mıntakanın jandarma kuvveti ile siyasî teşebbüsatın muvaffakiyeti derecesinde olabileceği tabiidir. Adana ve havalisi jandarmasının takviye ve ikmali zımnında 2 nci Ordu 1200 kadar nefer vermiş ve 2 süvari alayını da jandarma süvari alayı namiyle mezkûr mıntakada hükümet-i mülkiye emrine terkeylemiştir.

2 nci Ordu Kumandanının Halep'te bir murahhas bulundurulması teklifinin nazar-i dikkate alınması münasip olacağı mütalâasiyle takdim olunur.

1 nci Şube Müdürü
İmza

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

Vesika No: 829

٢٤/١٢/٣٢

عثمانلی امپراطورلغی همایونی

ماشیر قومانداناغی

شعبه

ا

نومرو

١٠٢٩٨

ایکنجی بدر :

انگلیزلرك طلبی اوزرینه المانیا ولایتنده کی اردو یوزانی غربه چکلمسه و آمانیك محافظه سی مقصدیله عثمانلی
طرفلرنده بو مقصده کافی قوای عسکریه نك ترك و اقامه سی ایچون واقع اولان تکلیفنی ده انگلیزلر رد ایتمسه
اولمدیغنه نظراً آرتق بو منطقه یه عسکری قوت سوقیله تدابیر عسکریه اتخاذینه شرائط حاضره داخلنده امکان یوقدر .
اورنه سنجاغه عربلرك تجاوزاتك منعی و بونك ایچون تدابیر اتخاذی ایکنجی اردویه یازلمشدر . شرائط معلومه
داخلنده تحلیه ایلمسه اولان المانیا و عوالیسنه بوکبی تجاوزاتك منعی مذکور منطقه نك تأمین قوای ایله سیاسی تشبثاتك
موفقیتی رجاسنه اولان حکمی طبیعیدر . المانیا و عوالیسی تأمین رجاسنه تقویه و اکمال ضمننده ایکنجی اردو بیله ایکی یوزقدر
نفر و برمسه و ایکی سواری الویه ده تأمین رجاسی اولان سواری الویه نامیله مذکور منطقه ده حکومت مرکزیه امرینه ترك ایلمشدر .
ایکنجی اردو قوماندانك حلب برمرخصی بولندیغی تکلیفنك نظر دقته آلنمسی مناسب اولمغله معه لمعیه تقدیم اولنور .

بر نجی بدر مدیری

[illegible]

١٠٢٩٤

٢٤ کانون اول ١٣٣٤

[illegible] ٢٤/١٢/٢٤

304

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Vekâleti
Şube
Numara 1437
26 Kânunuevvel 1334

Pozantı'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut şifredir

Gayet müstaceldir.
Kısım 1 mütareke 27.12.34

17/12/34'de 500 mevcudunaa bir Fransız kıt'asının Mersin'e ihraç olunduğu ve bundan müfrez ufak bir müfrezenin Adana'ya gönderildiği ve Adana'da Kaymakam rütbesinde bir kuvve-i işgaliye kumandanı ile yüzbaşı rütbesinde bir de irtibat zâbiti bırakıldığı evvelce arzedilmiş idi. Fransızların Suriye ve Filistin kıtaat kumandanı olup Beyrut'ta bulunan General Hamlin namındaki zat 19.12.34'de Mersin'e ve oradan Adana'ya geldi. Pozantı'nın işgali için bir müfreze gönderileceğini ve kendisinin de oraya gideceğini bildirdi. 26.12.34'den evvel Pozantı'ya kuvve-i işgaliye göndermelerine muvafakat etmedim. Generalin yalnız gidebileceğini tebliğ ettim 21/22.12.34'de bizim Adana Hat Komiseri İngiliz İrtibat Zâbiti Kaymakam ve Adana Fransız Kuvve-i İşgaliye Kumandanı Kaymakam ve bizim Mukâleme Memuru Erkânıharb Binbaşısı Tevfik Bey refakatinde olduğu halde, Pozantı'ya gitti. Menzil Müfettişi Miralay Bahattin Bey tarafından orada kabul olundu. General Pozantı'nın suret-i işgali hakkında Bahattin Beyle görüşerek tercümesi zirde münderiç teklifnameyi ordunun tasdikine iktiran etmek üzere Bahattin Beye bıraktı. 22/23.12.34'de Adana'ya avdetle bilâtevakkuf Haleb'e gitti. Adana Vilâyet vekâletini deruhde etmek üzere 22.12.34'de Konya'dan buraya gelip Kelebek ile Taçkırı istasyonları arasında yollardan şimendifer hattı bozulduğundan tamirine intizaren buradayım Fransız Generali teklifine mukabil iki numaralı suretle münderiç mkltfy memurumuz marifetiyle İngiliz Suriye Ordusu Kumandanına ve Fransız Kuvve-i İşgaliye Kumandanına tebliğ ettirdiğim mâruzdur.

Suret numara (1)

22.12.34'de Miralay Bahaettin Beye verilen nottur: 2 nci Ordu Kumandanının itirazını mucip olan Kilikya'nın müttefikîn kıtaatı tarafından işgali Mısır İngiliz Başkumandanın emrini infazen icra edildi. Müttefikîn kıtaatı 26.12.34'de

Pozantı'yı işgal eden Lgy iaşe mr.hy ve hastaneler vesairenin 1.2.35 tarihine kadar Pozantı'da kalmasına müsaade edilmiştir. Müttefikîn Garnizon kıtaatiyle Pozantı Türk menzil kıtaatı arasında hatt-ı fasıl arazi üzerinde tâyin edilmiştir. Çamalan iaşe noktası bir zâbit kumandasında müsellâh 10 nefer muhafızla Osmanlı terhis kıtaatının Anadolu'dan Adana'ya ve Adana'dan Anadolu'ya nakliyatı devam ettiği müddetçe orada kalmasına muvafakat edilmiştir. Türk Ordusunca şimal-i garbi istikametinde Pozantı'dan öteye kara tarikiyle ve ne de şimendiferlerle mevad-dı harbiye nakli 17.12.34'den itibaren Adana ve 26.12.34'den itibaren Pozantı'da bulunacak olan müttefikîn kontrolü tarafından tevkif olunacaktır. Pozantı'da bulunacak olan müttefikîn müfrezesi shvhbcns mevkii tevkif edecektir. Her nevi esliha ve cephane ve vesait-i nakliyesi ve bilcümle seyyar ve sabit ordugâh malzemesi bütün telgraf ve muvasala malzemesi mevad-dı harbiyeden madut erzak melbusat teçhizat ve sıhhiye malzeme ve müessesatı mevad-dı harbiyeden madut değildir.

Suret numara 2

Anada'dan Binbaşı Tevfik Bey vasıtasiyle yapılan tekâlif berveçh-i âti arzolunur:

Madde 1. 22.12.34'de İngiliz S u r i y e Kıtaatı Başkumandanı General Hamlin cenaplarının Pozantı'da Miralay Bahattin Beye verdiği not:

Madde 2. Mumaileyhle olan mükâlemelerine nazaran Fransız kanal kıt'asının Bilemedik ve Karapınar'da bulundurulması ve Pozantı istasyonunda bir zâbit kumandasında küçük bir kontrol postasının kabul ikamesi kabul edilmiştir.

Madde 3. Pozantı'da bulunacak olan Türk kıt'asiyle Fransız kıt'ası arasında gösterilen dere hatt-ı fasıl kabul edilmiştir.

Madde 4. Pozantı ve Çamalan Türk menzil noktalarının Adana, İslâhiye, Katma noktaları gibi Osmanlı Ordusunun kâmilen terhisi hitamına kadar ibka-yı vazife edilmesi.

Madde 5. Şimdiye kadar icra edilen terhis nakliyatı Kelebek mevkiinde dahi her menzil noktası zz [*] gösterdiğinden aynı şerait dahilinde buna da muvafakat olunması.

Madde 6. Havaların yağmurlu olmasiyle yolların gayr-i mürur bir hale gelmesi üsera muharicin sevkiyatı İstanbul'dan Musul'a ve Musul'dan İstanbul tarafına olan efrad terhisi ile şimendiferlerin pek müşkül olması ve kömürsüzlük gibi mevani nazar-i dikkate alınarak mevad-dı harbiyenin gayri olan eşyanın 27.12.34 tarihinden sonra nakline muvafakat olunması ve bunun için Pozantı ve Kelebekli silâhsız amele efradı çalışmasına mümanaat edilmemesi.

Madde 7. Pozantı civarlarında bulunacak olan Hazari Türk Garnizonunun Kuvve-i İşgaliyeyle temasta bulunacak en ileri Türk kıtasını iskân edecek mü-

nasip başka bir yer olmadığından mücavir temas kıtasının Pozantı menzil noktası için tekarrür eden hudut dahilinde kalmasına muvafakat edilmesi rica olunur. 24.12.34

Pozantı'da Mirliva
Nihat

[*] 2 nci Ordu Kh. dosyalarındaki aslına göre "lüzumlu" olacaktır.

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

Suret numara 2

38

عثمانلی امپراطورلغی

شعبه

نومرو ۱۰۴۲۷ / ۱۳۳۴

غایه سنجلده

صحیفه متاکه ۲۴/۱۲/۲۰

رسیه

۱۷/۱۲/۲۴ ده بیوک مجلسده برانسز قطعه سی عسکرلرینک اخراجی اولدیغنی
دیوبنه مقرر اولنوب بر مقرره بك اطرافه گونده گلمکده واطرده تأمین ایتمشلر ایدی
استعفا نمایانه بورتمکی رجا ایتمشلر ایدی اینکه ضابطلر براقلدیغی آولجی عرضه ایلمشلر ایدی
دانسزلر سویه وقلیطه قطعاتنی اولوب بیروت بیلمه جزال هامله نامنه کی ذات
دانسزلر سویه وقلیطه قطعاتنی اولوب بیروت بیلمه جزال هامله نامنه کی ذات
۱۹/۱۲/۲۴ ده رسیه واردر اطرافه گلدی یونانیلر استانبولی اشغال ایلدکلری بر مقرره گونده گلمکده
وکندیسنه وداع ایتمکده بلدیه دی ۲۶/۱۲/۲۴ ده اول یونانلی قوه اشغال گونده ملاقات
موافقت ایتدم جزالات بالکز کیده بلکه بلغ ایتدم ۲۱/۲۲ ۱۲/۲۴ ده بزم اطرافه خط
نوعیسی اتخاذ ایتمکده ضابطلر تأمین واطرافه دانسز قوه اشغال قطعاتنی تأمین ایدیلم مقابل
ماموری ارکانه حرب کیلیکی توقعه بلمشلر. قاتنم اولدیغی حالده جزال هامله یونانلی کیدی مزل
مفتش بولوی بهاء الدینه یا طرفنه اداره قبول اولندی جزال یونانلی صورت استعفا حقنده
بهاء الدینه بکله گوردیکی زمان زجر ایتمکده تکلیفاتی اردوغه تصدیق ایتمه ایتمه اداره
بهاء الدینه یکله برقدی ۲۲/۱۲/۲۴ ده اطرافه عودت بلا توقف حاله گیدی اطرافه ولایت
وکالتی دعوه ایتمکده ۲۲/۱۲/۲۴ ده قونیه یوزباشی کلمکده ایله تاج قبری

شعبه

نومرو

[illegible]

(1) نومرو

[illegible]

مارتی سی نوبه یلدز و موحد مارتی سی مؤدجریده معدوده‌در. ازانه بلوسانه محهنه‌دجی مارتی
و مؤسساتی مؤدجریده معدوده‌دکلدر.

صورت موزه (٢)

اطرافده کیلیکی توجه بلسا وسطه سید یابیلان نظالعه ردهای وجه‌ناطه.

١ - ١٠ - ١٢ - ١٤ ده ایکنجی سوره نظماتی تابع نرمانلی جزال قاملاه جمالاط نوزطه
بیلای بهاالدینه کد دیرکلی نوطه.

٢ - موسالیه ایلانه مقالارک نظرنه نرسه قسمال نقدسه بلدیلن دره‌بقاره بولیوطس
و بونزطی استانبولده جامع نرمانه‌سی کوچک بوزدل بونه‌سه اقامه‌سی قول ایدلمشدر.

٣ - بونزطی ده بوراده ایلانه‌زن نقدسید قرسه نقدسه‌ای ایسه کوزیلانه‌ده هلا قالمش
قول ایدلمشدر.

٤ - بونزطی دهیام الانه‌زن نزد نقطه‌ایله اطه، اصلاحه قاطمه نقطه‌ای کبی عثمانلی
ایدوسه‌سه قاملاه رخصه حامله‌در. ایجابی دخلی ایدلمش.

٥ - سونیه‌ده. اجرا ایدیلان رخصه نقلیاتی کدجه موقعه دخی هر نزد نقطه‌سی نزه طوغری
کوشه‌دنج عبه‌زنده داخلی بدکاده موقعنه اولمسی.

٦ - هوارلس یاغموره اولمیه بولانش غرفالی مرده‌ده و حاکمی اسرارهاجه سوقیاتی استعمالده

عثمانلی آرشیوی
باشبوقانلیغی وکالتی

شعبه

نومرو

[illegible]

[illegible] ۲۴/۱۰/۲۷ تاریخه قدر [illegible]

[illegible]

مخالفت ایتمامسی

۷ - [illegible] حضرتلرینک عایدیتی بودجه اسعار [illegible]

[illegible] ۱۱۲۵ [illegible]

[illegible] مخالفت ایلمسی

[illegible] ۲۴/۱۰/۲۴

[illegible]

زیاده

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube No.: 11733

Pozantı'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 923 numaralı şifredir

Tehiri mucib-i mesuliyettir

23.12.34'de Pozantı'ya geldim. Şimendifer münkati yağmurdan otomobil ile hareket gayr-i mümkün oldu. Adana, Mersin arasında bazı mevakie Fransızların asker koyduklarını bildiğimden Fransız üniforması altında birçok komitacı Ermenileri ötekine berikine sarkıntılık ettiklerini işittiğimden Pozantı, Külek tarikiyle Adana'ya gideceğimi karargâhtakilere ihbar eylemeleri için Kuvve-i İşgaliye Kumandanına malûmaten irtibat zâbitimize yazdım. Şimdi aldığım cevapta mumaileyh kumandan 17.12.34 tarihinden sonra Adana, Tarsus hattı cenubunda bulunacak ordu mensubinin tevkif ile esir-i harb addedeceğini cevaben bildirdi. 26.12.34 gününde kuvve-i işgaliye Pozantı'ya gelebileceğinden yarın zevalde Ulukışla'ya avdet edeceğim. Adana'ya gitmekliğim mutlak lâzım ise, oraca teşebbüste bulunulması lüzumunu arzeder ve mamafih asker de Valiye kuvve-i işgaliyenin hoş nazarla bakmıyacağını hissettiğimden naşî aslı vüruduna kadar Vali-i mâzul Nazım Beyin Adana'da kalması muvafık olacağı mütalâatında bulunduğum mâruzdur. Yarın zevalden itibaren irade-i devletlerine Ulukışla'da intizardayım. 25/26 Kânunuevvel 34

Mirliva Nihat

Dosya No.: 49
Göz No. : 10
Dolap No.: 31

Osmanlı Ordu-yı Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube No.: 11733

Pozantı'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 923 numaralı şifredir

Tahiri mucib-i meşruhtur

23.12.34 de Pozantı ya gaidim. Şimendifer mühakı yoğmunda otomobil ile bariket şoyr-i mühkûm olda Adana. Mersin arasında bazı mevakie Fransız-ların dahşet koyduklarını bildiğimden Fransız üniforması altında birçok kom-ıcı Ermenilen olahme derhine sarınmalık elbikelerini iştiğimden Pozantı, Kü-lek tanklıyle Adana'ya gideceğim kavuğdıklıere ihbar eylemeler için Kuvve-i İşgaliye Kumandanına mağmaten irtibat zabtlamıza yazdım. Şimdi aldı-ğım cevapta mumaileyh kumandan 17.12.34 tarihinden sonra Adana, Tarsus hatın cenubunda bulunacak ordu merkezinin tevkif ile esir-i harb addedeceğ-ni cevaben bildirdi. 26.12.34 gününde kuvve-i işgaliye Pozantı'ya gelebilece-ğinden yana zevalde Ulukışla'ya avdet edeceğim. Adana ya gitmekliğim mut-lak lâzım ise, ancak tezebbüte bulunulmana lüzumunu arzeder ve mamafih ca-ker de Valiye kuvve-i işgaliyenin hıç cazarla bakmıyacağını bilmeğimden nagi dah yürudmo kadar Vali-i müzaf Nezim Beyin Adana'da kalması muva-fık olacağı mütalâatında bulunduğum müruzdur. Yarın zevalden itibaren in-de-i develterine Ulukışla'da intizardayım. 25/26 Kânunuevvel 34

Miralay Nihat

Dosya No.: 69
Gös No.: 10
Dolap No.: 31

Vesika No: 831

عثمانلی دردهمیوی

شبه یوزباشلغه حرب نقلیه دمیر جیلری مورز

نومرو ۹۲۲ تورا شفر دن

تاریخی مطلب مندرجه‌سی

۲۷۰ - ۱۲

۲۴/۱۲/۲۲ ده یوزباشلغه کلدم شندوز نقطه‌سنه واصل اوتومبیل ایله قطعه غرمله اولدی
الحاصل مرسیه اره‌سنه بعض مواقع فرانسزلر عسکر توید قاری بیلدیکدن فرانسز اونقومه‌سی التده
بولونه قومیته جی ارمنیلری اوتمکه بریله صارقدیلری ایندکاری اشتیلدن یوزباشلغه کولک طریقیله الخابره
کلدیکه حاجی قره کاهده‌ی اره اخیار ایلیلری ایکونه قوه اشغال قیلمانه معلومات ایتاط خابطره
یازدم شمدی آلدیغم جوابده معیار قیلمانه ۱۷/۱۲/۲۴ تاریخلی حکم الحاصل طرسوس خط جنوبی
یازدم شمدی آلدیغم جوابده معیار قیلمانه ۲۶/۱۲/۲۴ تاریخلی حکم الحاصل جنوبا بیلدیردی
بنا علیه اردو مفتشیتی توقیف ایله اسیر جیب عدایده کلنجه جنوبا بیلدیردی ۲۶/۱۲/۲۴
کونده قوه اشغال یوزباشلغه کلدیکه جانب بایه زواده اولوقشه عودت ایده‌جکم الحاصل تحقیقکم
مطلوب لازم ایسه اوراجه تشتیت بولنملری لازمدر وحده‌ایدر. دمیر یاقه عسکرده والی قوای اشغالیه نک
هنوز نقلار یاقیرجیلر حس ایدیکدن ناشی اصلی قری ویرادیه قدر والی ام ع زول ناظم یکمک
اطرافده قاملی مواقعده اولرجیلر مدافعه بولنمق مدققه بایه زواده اعتبارا اداره دولتیه
اولوقشه‌ده انقره‌یه کیدم ۲۶/۵۰ کاونه اوقه

مولو
شهاد

۲۴/۱۲/۲۶

۱۰۴۶۵
۲۴ کانون اول ۱۳۳۴

قسم قضایه ۲۴/۱۲/۲۱۷

Vesika No. : 832

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube No.

10743

Pozantı'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut şifredir

Gayet müstaceldir

Pozantı'ya gelen Fransız Generalinin Pozantı'nın 26.12.34'de işgali hakkındaki teklifini ve ona mukabil icra ettiği 6 maddelik teklifin suretlerini arzetmiştir. İstanbul ile muhabere ancak bugün küşât edildiğinden keşidesi bir gün teehhür etmiştir. Adana Fransız Kuvve-i İşgaliye Kumandanından şimdi aldığım cevapta Pozantı'da hazari bir Türk garnizonu kalmasına muvafakat olunmuyor. 1.2.34 tarihine kadar bir menzil noktasının kalmasına muvafakat edilmesi de bir suhulet maksadına mebni olduğu ve bu tarihten sonra Osmanlı menzilinin dahi Pozantı garbine gitmiş bulunmasında israr ediliyor. Pozantı'ya civariyetinden dolayı 24 ncü Fırkadan bir taburun Pozantı'da ikameti evvelce 20 nci Kolorduya emredilmişti. Mezkûr taburun Pozantı garbinde münasip diğer bir mevkide ikamesi için kolordusuna emir verildiğini arzeylerim
24/25 Kânunuevvel 34

Pozantı'da Mirliva
Nihat

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

Osmanlı Devleti ve Türkiye
Cumhuriyetinden Evvelki
Devre Ait

Devlet Konyasından Evvelki Devre Ait Belgeler Arşivi Katalogu

عثمانلی آرشیوی
رئاست وزارت عمومی کتابی

نمره ۱۱۷۴۴

نمره

نمره نقدیه جلبنه

مستند

غایه تشکیل

۲۸/۱۰/۱۳۲۴

یونانلیلر کلانه قرانسز جه‌الیلک یونانلیلر ۲۶/۱۰/۱۳۲۴ ده اشغالی حقنده
تکلیفنه دائر مقابل اجراتکز انی ماده‌لاک تکلیفاً صورتلرینی وصه ایتدیم استانبول
ایله مرابع انجه یولنه کسادر ایدیلدیغی کبی برلوه تأخیر ایتمشدر. الحاصل فرانسز قوه
اشغالیه قوماندانلغی کندی اداره‌سنه بوراده ده حدی یرلرن غائبدوغی قالمسنه
موافقت اولنمیور. ۲۱/۱۰/۱۳۲۴ تاریخلی تدبیر یرلرن نقطه نظرندن فائده موافقت ایدلمسی
برسهولت مقصدینه بنا اولدیغی دیو بایکدیه حکم عثمانلی قوماندانلغی دخی یونانلی غزته
کیتسه یولنه اجرا ایدیلور. یونانلیلر چوزنیه دولایی کلمیوب دونجه قزدیه رجعت یولن
یونانلیلر ده اقامه‌سی اولنجه کلمیجه قصد اردوسی امر ایدیلیشدی نکوصه یولن یونانلی
غزته مناسبت کیدیر موقف اقامه‌سی اینجه قصد اردوسی امر ویرلدیکی وصه ایلام
یونانلیلر ده یرلو
نیاد

۲۴/۲۵ کاندیه اقامه

۲۸/۱۲/۱۳۲۴

۱۰/۴۵

قسم مایه ۲۸/۱۲/۱۳۲۴/۱۰۴۷

Vesika No. : 833

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube No.:

11732

Ereğli Konyasından Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut şifre

Fransızların 26.12.34'de Pozantı'yı işgalde israr ettikleri ve Pozantı nın garbinde bulunan kıtaatın alınması orada bulunan Mirliva Nihat Paşa tarafından emir ve iş'ar olunmakta 24 ncü Fırkadan bir taburun Pozantı'nın birkaç kilometre garbinde ikamesinin arzedilmiş olduğu mâruzdur. Şube 1 605
25.12.34

20 nci Kor. K. Vekili Miralay
Kâzım

Bir muamele yapılamamıştır.
Şube 2'ye takdim. 28.12.34
1 nci Şube Müdürü emriyle
İmza

عثمانلی اردو همایونی
ماشر قومانده لیغی

شعبه

نومرو

۲۸ کانون اول ۱۳۳٤

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlık Vekâleti
Şube :
Numara:

Pozantı'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 921 numaralı şifresi

Tehiri mucib-i mesuliyettir.

Madde 1. 25.12.34 şifreye 26.12.34 bad-ez-zeval saat 6'da Pozantı'ya kadar Adana Vilâyeti tahliye edilmiş ordu mensubunun Pozantı garbine çekilmiş olmak lâzımdır. Aksi halde esir-i harb addolunacaktır. Saryd, Alh kadar Pozantı'daki mühimmat ve kıtaat kâmilen garbe geçmiş bulunacak yalnız tamire muhtaç 120 yük otomobili 25 kadar boş rab arabası bir miktar boş benzin vagonundan başka birşey kalmıyacaktır. 3 gündenberi hattın muattal olmasından Kelebek'te 30 vagon kadar piyade topçu cephanesi 15 vagon benzin 2 deniz tayyaresiyle bir kaç yüz ton erzak ve biraz çadır gibi malzeme naklolunamadı. Kelebek'te mukarrerat-ı evveliye hilâfında ahiren lüzum göstererek bir nokta heyeti bırakarak erzakı ona devrile kurtarmaya çalışıyorum. Nokta bırakılmasına cevab-ı muvafakat vermemelerine rağmen yine orada bir nokta heyetiyle on nefer-i müsellâh asker ve bir okadar jandarma bıraktım. Cevab-ı red verirlerse bunları esir-i harb addetmelerini göze aldırdım. Taraf-ı devletlerinden İngiliz Mümessiline yapılan teşebbüsten aynen bahsederek şimdi Adana'daki İngiliz ve Fransız irtibat zâbiti vasıtasiyle yaptığımı arzederim:

Madde 1. Osmanlı Ordusu 26.12.34 bad-ez-zeval saat 6'dan itibaren ne Kelebek'ten ve ne de Pozantı'dan mevad-dı harbiye nakletmiyecek ve İstanbul teşebbüsünün cevabına intizar edecek.

Madde 2. 22.12.34'de depo mevakiimize geçecek olan müttefikîn kuvve-i işgaliyesi geldikleri mevakide bulunan mevad-dı harbiyeye el sürmiyecektir. Muvafık cevap gelirse ordu silâhsız tahmil kıtaatını tezyit ederek mühimmatı nakledecek aksi halde kuvve-i işgaliyeye teslim edecektir. Kelebek ile Karapınar arasında şimendiferin yollardan bozulması sebebiyle tahliye müddetinin temdidi ve Kelebek'te bir nokta tesisi hakkında yazdığım müessir teşebbüse karşı Adana'daki Kuvve-i İşgaliye Kumandanı keyfiyeti Generallerine yazdığını ve cevabını 26.12.34'de vereceğini bugün zevalden sonra irtibat zâbitimize ifade etmişti. Daima temasta bulunan irtibat zâbitinin mütalâası bunların muayyen

olan vaktin hululine kadar bizi iğfal ederek emr-i vaki karşısında mühimmatımıza vazîyed etmiş olduğu tarzındadır. Hattın bozulması Kelebek nakliyatını müstahîl kıldığından ezgayr-i müsait cevap halinde dahi yalnız Kelebek'teki cephane ve benzinin zayi etmiş olacağımızı arzederim. 25/26 Kânunuevvel 34

Pozantı'da Mirliva
Nihat

Dolap No.: 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

عثمان علی اردوسی ومیوزی
تاسیس ۱۳۴۸ هجری شمسی

نمره: یونانطه جیه نفر ده جیلر موردد

تاریخ: ۹۰۲۱ مورد اتخاذ ده

تاریخ: ۲۷ . ۵ . ۲۷

ماخذ: مجله سوله ده .

۱- ۲۵/۱۰/۲۴ تاریخ ۲۶/۱۰/۲۴ بعد الزوال ساعت الی ده یونانطه قدر
اطه ولایتی تخلیه ایدلمه اردو تسویق یونانلی عزت جیلمه اولمه لازمدر. عکس حال اسیر جیه
عد اولنه جقدر. حداً عداً الله قدر یونانطه کی مسلمان وقطعاته کاملاً عزت کجیرمه
بوخیمه یاکلر نعره محاچ یوزکیلمه یول اوتومبیلی کیلمه یسه قدر. بو سبه راشداً ایسه برقدر
بوسه بوسه وایلدنه شقه برتمی قالمه جقدر. اوچ کونده بیرده خطاب معاملی اولمسنه کلیکده
اولنوز داعده قدر. یاده لیدیکه جمانه سی اوده یسه داعده بیتنه آیلی کز طیاره سی ایله رجاچه
یونز طوده ازاده ویرانه جاویرکی مارده نقل اولنمدی کلیکده خدمه اولیه حلاقنا اجرا اولنمز
کوسترمدن برنقطه قیمتی راقرده ازاتمی ادعا دده. ایله قورتارمه جاشیورم نقطه رقابتی
جیلر مداقت ویرمه مارنه رغماً نه اداره برنقطه قیمه ایله اوده نقد سلحی عسکر دیر اوقدر تاندار
بزدم جوابه ده ویرلر بونلری اسیر جیه عد ایتمه مارنی کوزه آلدیردم طرف دولتلرده
انکلیز محافظه یاپیلانه تشبه عینا کیب ایدلر شیدا طه ده کی انکلیز دوانسه اینیاط
خابطه نه تکلیف اینیاط خابطه واسطه سیله یاپدیرمه وعده ایدیم .

۱- عثمانلی اردوسی ۲۶/۱۰/۲۴ بعد الزوال ساعت الیه اعتبار کلیکده دنده ده
یونانطه مواد جیه نقل ایچیلمه و استانبول تسلیم جیه اتفاق ایدمه جکدر .

عثمانلی دارالفنونی

ماشر قومه ملتلرك عمومی مالی

شعبه

نومرو

[illegible] ۲۴ - ۱۰ - ۲۶ [illegible] موضوعه کچه‌جه اولان منفعه قوه اشغالیه کلدکلری
موقعده بولنان مؤدیلرینه ال سورمه‌جکلر. مؤدی حواله کلر اردو سلاحنه تحویل
قطعاتی نزد ایدرلر مهماتی نقل ایده‌جک عکس حالده، قوه اشغالیه تسلم ایده‌جکلر.
کلیسا ایله قره‌بیقا ارسنی تحدیدی بولاده نوردلسی سببیله تحدید مدتنه تمدیدی وکیلنده
بر نقطه تأسیس نظر یازدیغم نوتر نشیه قاشی اطلاع ده‌کدر قوه اشغالیه قوماندانی کیفی جواب
یازدیغی رجوبی ۲۶ - ۱۰ - ۲۴ [illegible] کیلور روالده حکم ایتاط ضابطه‌سنه اخذ ایتدی
ذاتا تاسیس ایتاط ضابطه‌سی مصالحه‌سی بوندن مقدم اولانه دقت حاوی ندر. بو اعتقاد
ایدرلر امر دائر تاسیس مذاکره دخیله اتیه ارادیغی طرزده خطاب نوردلسی کلیسا
مقامی مستحق قلدقلری از مرحد جواب حاکنده دخی یالکز کلیسا کچیجه دینزی ضابطه
ایسه اولجه‌دن عرض ایدرم ۲۵/۲۶ کانون اول ۲۴

نوردلسی مرلو

نهاد

Vesika No. : 835

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Erkân-ı Harbiye-i Umumiyesi
Şube 2
Numara 10465

10758
28.12.34

6 ncı Ordu 'Kumandanlığına

Şifre

İ'tilâf kıtaatı Pozantı'yı işgal etmek istiyorlar. Hükümet-i Seniyye bu babta teşebbüsat-ı lâzımada bulunmuş ve fakat henüz neticenin arkasını alamamıştır. Ancak şu meyanda Adana Vali Vekili Nihat Paşadan mevrut şifre sureti aynen aşağıya çıkarıldı. Bunun ne dereceye kadar doğru olduğu bilinememekle beraber ancak muktezaya göre hareket edilebilmesi için tahsil-i malûmat buyrulması mercudur.

Harbiye Nazırı
İmza

Suret

Mükâleme Memuru Bnb. Tevfik Bey Fransız Generaliyle Pozantı'dan avdette kuvve-i işgaliye atideki hususatı yapacaklarını mükâleme esnasında anlamıştır.

(A) Kilis, Ayıntap, Maraş, Urfa ve civarındaki ehaliye ordu tarafından silâh tevziini iddia ile bunları toplamak (B) 6 ncı Ordudan gelen trenleri kontrol ederek terhis erbabı olmayan ve müsellâh bulunan efradı esir-i harb etmek (C) Adana ve Pozantı istasyonlarına kontrol zâbiti koymak (D) 26.12.34'e kadar şimale Al tren nakliyatı yaptırarak Pozantı ve şarkta kalacak malzeme-i harbiyeyi zabtetmek Kilis, Ayıntap, Maraş mevakiinde ehaliye silâh tevzi olunmamıştır. Ancak bu mevakiler askerî depolarında bulunan bir miktar esliha kadrosu mucibince jandarmanın noksan silâhlarını ikmal etmek üzere mahallî jandarma taburlarına terkedilmiş olduğu mâruzdur.

Mirliva Nihat

Ma'suret:
Şifreye tahvili 28.12.34
İmza

Dosya No.: 49
Göz No. : 10
Dolap No.: 81

336

Osmanlı Ordu-yu Hümayunu
Erkân-ı Harbiye-i Umumiyesi
Şube 2
Numara 10465

10758
28.12.34

6 ncı Ordu Kumandanlığına

Şifre

Filâl kıtaatı Pozantı'yı işgal etmek istiyorlar. Hükûmet-i Seniyye bu bahta teşebbüsat-ı lâzımada bulunmuş ve fakat henüz netiçenin arkasını alamamış-ır. Ancak şu mıntıkada Adana Vali Vekili Nihat Paşadan mevrut şifre suretiyen aşağıya çıkarılıb. Bunun ne dereceye kadar doğru olduğu bilinemeyeğinden bir bahar ancak muktezayı şöre hareket edilebilmesi için tahsil-i malûmat buyrulması merkudur.

Harbiye Nazırı
İmzo

Suret

Müşkülme Memuru Bnb. Tevfik Bey Fransız Generalliği Poznti'den avdetle karve-i ıyadiye ıtıdeki hususatı yapacaklarını müşkülme sancağına anlamıştır.

(A) Kilis, Ayıntap, Maraş, Urfa ve civarındaki ahaliye ordu tarafından ilâh tevziatı ıddia ile bunları toplamak (B) 6 ncı Ordudan gelen trenleri kontrol ederek tarifa erbabı olmayan ve müsellâh bulunan efradı sair-i harb etmek (C) Adana ve Pozantı istasyonlarına kontrol zabıtı koymak (D) 26.12.34 e kadar elimde Kİ tren ezkâliyatı yapmamak Pozantı ve şarkta kalacak müslemanlar bahriyeyi zabtetmek Kilis, Ayıntap, Maraş mevkilerde ahaliye silâh tevzi olunmamıştır. Ancak bu mevkilar zaken değolmada bulunan bir miktar eşkıya kadarı muzbtice tardarmanın nokan silâhlarını ikmal etmek üzere muhtelif yadarma tahşidatına tekabülmiş olduğu mâruzdur.

Mirliva Nihat

Mı'suret
Şifreye tabvizi 28.12.34
İmzo

Dosya No.: 49
Göz No. : 10
Dolap No.: 81

عثمانلی دار الحکمتی

شعبه

نومرو ۱۱۷۵۸

۲۴/۱۲/۲۸

التی اوقاف نظارتنه

شعبه

نومرو ۱۰۴۶۵

استرداف قضاسنه بونلرك اشغالنه ایتیورلر. حکومت سنیه بوبابده تشبثاته لازمه ده بولونمه وقفك صونجنه بلده ارفه‌سی آلیامشدر. آنجق شو صیانده آطه‌لی دکیلی زاده پاشا وقف موردود شرف صدور غنیا آسانی جنابلری. بونلره نه درجه قدر دوغری ولدیغی سبلیه مه مکلف برابر آنجق مقتضایه کوره حرکت ایدلمسی ایچون تحصل معلومات بیورلمسی مرجوردر.

حبیب فائزی

صورتی

مقابله مأموری کیبائی توفیق بك فرانز جزالیسنه بولنطیدن عودتده قوه اشغالیه‌نك آیده‌کی خصوصاتی بابنده جنابلرینه مقابله اثنا سنده آکلاشدر.

آ) کمیس، غیتاب، مرلسه، اورفه جوارنده‌کی اهالی یاردوملرنده سلاح توزیعی ایچون ایلا بولنمری طولایسیله (ب) آلمق ایچون اردو له کلنجه‌ری قونترول ایده‌رك ترخیص ایابی ایچون مسلح بولنان افرادی اسیر جربه‌یه‌نك (ج) آلمه ویرانلی ایچون استانبولدن قونترول ضابطی توفیق (د) ۲۶/۱۲/۲۸ ده قدر تمامله آنجه نقلیاتی ایدیره‌رك بوراسی وشرقده مقابله‌جه عالزه جربه‌یه ضبط ایتمك کمیس، غیتاب، مرلسه موقعده اهالیه سلاح توزیع اولنمشدر. آنجق بو موقعده عسکری ده بولنمه بولنان بر مقدار آلمق قاردی موجب تاندرونك نقصانه سلاحلری اکمال ایتمك اوزره محلی تاندرمه حه بولیرنده ترك ایدلمسه اولونمق معروضدر.

مع حرمت:

شیخ زاده ثمیل ابراهیم ۲۶/۱۲/۲۸

مرلوا

Vesika No. : 836

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti

Konya istasyonundan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut 385 numaralı şifre

26.12.34 günü Adana'daki Fransız Kuvve-i İşgaliye Kumandanı Kaymakam Ruyo'yı irtibat zâbitimiz Erkânıharb Binbaşı Tevfik Beyi dairesine çağırarak ve kapısına Ermeni neferlerden iki nöbetçi diktirerek bir odada bad-ez-zeval 2,5'dan 9'a kadar karanlıkta bırakmak ve yemek dahi almasına mâni olmak suretiyle ihtilâttan menederek tevkif etmiş ve ikametgâhındaki bütün mahrem evrakını ve eşyasını müsadere ettirmiştir. Sebep olarak bendenizin 26.12.34 günü öğleye kadar Pozantı'da cevap bekliyeceğini Tevfik Bey vasıtasiyle kendilerine tebliğ ettirdiğim halde o gün sabahleyin bir otomobil ile Tarsus'a gitmiş olmaklığım imiş. Bilâhare haberlerinin yanlışlığını anlayınca kendisini tahliye ve evrakını iade etmişler. Bir ziyan olup olmadığı henüz malûm değildi. Hiç bir hukuka riayet etmeyen Fransızların bu taşkın zâbitini artık kabil-i hitap görmediğim cihetle bu hareketin taraf-ı devletlerinden oraca protesto edilmesini istirham ve tahliye hitam bulduğundan bundan sonraki münasebetimiz için Valiyi tavsit etmek suretiyle irtibat zâbitini celbe müsaade buyrulmasını arzeylerim. 29.12.34

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Nihat

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye
Bu mesele hakkında Nazır Paşa Hazretleri Meclis-i Vükelâda görüşmüşlerdir.

Yazdık dosyasına rapt Kısım 1 mütareke
31.12.34

Dolap No. : 49
Göz No. : 10
Dosya No.: 31

عثمانلی ارکان حربیه

شعبه

نومرو

جزیره استیوندف

جزیره نفت یه جلبیه موردود ۲۸۵ نومرولو شفقت

۲۶ / ۱۲ / ۲۴ کونی الخزره کی فرانز قوهٔ اشغالیه قوماندانی قاتحقیم رویوی ارتباط ضابطنی ایکنه حرب بیکباشی توفیق بکی دائره سنه چاغیرهرق دقیقه ارمی نفرلرنه ایکی نوبتجی دیکدیرمک بر اوطرده بعد الزوال ایکی بجقنه طفوزه قدر قراقلقده براقمق دیمک رضا ایسه مانع اولمق حورتیله اختلاطدن منع ایدرک توقیف ایتمه دائما متعاهدنده کی بتون محرم اوراقنی و اشیاسنی مصادره ایتدیرمشدر سبب اولدیغی بنده کزک ۲۶ / ۱۲ / ۲۴ کونی ادکاری قدر یوز انطیه جواب بکلیه جکی توفیق بک واسطه سیله کنیلرینه تبلیغ ایتدیریکم حالده ادکورنه جبا حلیه بر اوطه مویل ایله طرسوس کچنه اولمقلغم ایچون بالاخره خبر لرینه باقلشلغنی اکلایجق کیبی تخلیه و اوراقنی اعاده ایتمک برجیاسی اولدیغی هنوز معلوم دکلدر اکلایجق کیبی تخلیه و اوراقنی اعاده ایتمک برجیاسی اولدیغی هنوز معلوم دکلدر بیچ بر مقوله رعایت ایتمیان فرانزلرک بو طاشیغه ضابطنی ارتمه قابل غضب کورمدیکم جهتله بو حرکتک طرف دولتلرنه اراجع یدنتو ایلمن استرحام و تخلیه ختام بولدیغنه بوندن صکره کی مناسباتمز ایچون والی یی توسیط ایتمک حورتیله ارتباط ضابطنی جلب مسعده بولمنی عرض ایلرم ۲۴ / ۱۲ / ۲۹

بیلدیرم خطاتی نفتش

نهاد

ارطه رجیه عسکریه

۱ ... تشرین ثانی ۱۳۳۵

۱۰۵۱

۲۰ / ۱۲

۲۰ / ۱۲ / ۲۴

بومسئله حقنده تظریاتنا جهت تری مجلس دکلاره کوره تشکرده

یازوجه دوکیلی نعیم ایتدی

۲۱ / ۱۲ / ۲۴

Vesika No. : 837

Osmanlı Ordu-yi Hümayunu
Başkumandanlığı Vekâleti
Şube
2

Şube No.: 10551
Tarih-i tesvidi 30.12.34

Tarih-i Tebyizi 31.12.34
Mübeyyeze konulan
numara 11832

Hariciye Nezaret-i Celilesine

Adana'da bırakılan irtibat zâbitimiz Erkân-ı Harbiye Binbaşısı Tevfik Beye Adana Fransız Kumandanı tarafından yapılan tahkirâmiz muamele hakkında Yıldırım Kıtaat Müfettişliğinden şifre sureti merbuten takdim kılınmıştır. Bu muamelenin Nezaret-i acizî namına İ'tilâf mümessilleri nezdinde protestosuna delâlet buyrulması rica olunur. Olbapta

İmza
31.12.34
Gönderildiği

Dosya No.: 49
Göz No. : 10
Dolap No.: 31

344

345

Vesika No: 837

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی باش قوماندانلغی وکالتی شعبه		میضك امضاسی
شعبه نومروسی				تاریخ تبییضی
مسودینك امضاسی				میضه‌قونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	٢٤/١٢/٣٤			مقابله‌جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسی		حماجیه نفقه‌سنه صیله سنه		مقابله تاریخی

اطه‌ده رحمانلر اباطه‌خانلری حماجیه‌لیغی توصیه
کره اطه‌ده تحت‌انی طرفده بایلاف تحقق ایتمه‌مالری
سبیدرم قطعاً مقتضیلکدن مورد و شخص صوری بولنمق لقدیم
قلمه‌ده‌ر. بو معامله‌نك نفقه‌سنه حماجی نامنه ایلاف
مسلمی تزویده ده‌ر و لستوسنه دلالت بجوردی. اولوجه
اولبابده

٢٤/١٢/٣٤

Vestka No: 837

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

1970 SB 519

R=2946